

EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

لمحة عن الفرق
الضالة

Lamḥa ʿan al-firaq al-ḍālla

O scurtă prezentare
a sectelor

Ṣāliḥ al-Fawzān

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

Şālih al-Fawzān

O scurtă prezentare a sectelor și a erorilor lor doctrinare

لمحة عن الفرق الضالة

Lamḥa ʿan al-firaq al-dālla

Traducere: Institutul Tawhid

Institutul Tawhid

România · 2026

Titlul original: لمحة عن الفرق الضالة

Ediția I

Institutul Tawhid · <https://www.tawhid.ro>

Textul arab al citatelor coranice: Tanzil Project, text ‘uthmānī, licență Creative Commons Attribution 3.0 (CC BY 3.0). Textul arab este reprodus fără modificări. <https://tanzil.net> · <https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Detaliu de legătură de carte · India, secolul al XVII-lea. The Metropolitan Museum of Art, 55.121.10.45 · CC0 / domeniul public.

Cuprins

1	Importanța cunoașterii sectelor	1
2	Dezbinarea condamnată și unitatea lăudată	9
3	Condițiile acceptării faptelor	22
4	Criteriul este adevărul, nu numărul adeptilor	25
5	Originile sectelor: Qadariyya	32
	Prima grupare: Qadariyya	32
6	A doua grupare: Khawārij	34
7	A treia grupare: Shī'a	42
8	A patra grupare: Jahmiyya	45
9	Mu'tazila: credința și păcatele majore	48
10	Ash'ariyya și ramificarea doctrinelor	51
11	Ramificarea sectelor și învățătura Ahl al-Sunna	53
	Destinul și alegerea omului	54
12	Întrebări și răspunsuri	58
	Răspunsuri la câteva întrebări	58
	Prima întrebare: exagerarea în religie	58
	A doua întrebare: cele șaptezeci și trei de secte	59
	A treia întrebare: grupul izbăvit și grupul sprijinit	60
	Glosar	61
	Bibliografie	62
	Indice	64

1 Importanța cunoașterii sectelor

المقدمة

Textul unei conferințe susținute de șeicul Șalih al-Fawzân în orașul Tā'if, luni, 3/3/1415 h., la Moscheea Regelui Fahd din Tā'if.

Laudă lui Allah, Stăpânul lumilor! Allah să reverse binecuvântare și pace asupra Profetului nostru Muḥammad, asupra familiei și a tuturor companionilor săi.

Acestea fiind spuse:

Discuția despre secte nu este o simplă înșiruire istorică, prin care urmărim să le aflăm originile numai de dragul informării, așa cum citim despre întâmplări și evenimente istorice din trecut. Ea are un rost mai însemnat: să ne ferim de răul acestor secte și de inovațiile lor și să fim îndemnați să rămânem alături de Ahl al-Sunna wa-l-Jamā'a.

Omul nu ajunge de la sine să părăsească ceea ce urmează sectele potrivnice. Aceasta cere studiu și cunoaștere: care este grupul izbăvit?

Cine sunt Ahl al-Sunna wa-l-Jamā'a, alături de care trebuie să se afle musulmanul?

Care sunt sectele care li se împotrivesc?

Care sunt doctrinele și îndoielile lor înșelătoare, pentru a ne putea feri de ele?

Fiindcă acela care nu cunoaște răul riscă să cadă în el.
Ḥudhayfa ibn al-Yamān — Allah să fie mulțumit de el — a spus:

كان الناس يسألون رسول الله صلى الله عليه وسلم عن
الخير، وكنت أسأله عن الشر مخافة أن يدركني، فقلت:
يا رسول الله، إنا كنا في جاهلية وشر، فجاءنا الله بهذا
الخير، فهل بعد هذا الخير شر؟ قال: "نعم". فقلت:
هل بعد ذلك الشر من خير؟ قال "نعم، وفيه
دخن". قلت: وما دخنه؟ قال: "قوم يستنون بغير
سنتي، ويهدون بغير هديي، تعرف منهم وتنكر". فقلت:
هل بعد ذلك الخير من شر؟ قال: "نعم، دعاة على
أبواب جهنم، من أجابهم إليها قذفوه فيها". فقلت: يا
رسول الله، صفهم لنا. قال: "نعم، قوم من جلدتنا
ويتكلمون بألسنتنا". قلت: يا رسول الله، فما ترى إن
أدركني ذلك؟ قال: "تلزم جماعة المسلمين وإمامهم"
فقلت: فإن لم تكن لهم جماعة ولا إمام؟ قال: "فاعتزل
تلك الفرق، ولو أن تعرض على أصل شجرة حتى يدركك
الموت، وأنت على ذلك"

Oamenii îl întrebau pe Trimisul lui Allah — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — despre bine, iar eu îl întrebam despre rău, de teamă să nu mă ajungă. Am spus: „Trimis al lui Allah, eram în ignoranța preislamică și în rău, iar Allah ne-a adus acest bine. După acest bine va veni rău?” El a spus: „Da.” Am întreat: „După acel rău va veni bine?” El a spus: „Da, dar în el va fi tulburare.” Am întreat: „Ce este tulburarea lui?” El a spus: „Oameni care urmează o altă sunna decât Sunna mea și o altă călăuzire decât călăuzirea mea. Vei recunoaște unele lucruri la ei, iar pe altele le vei respinge.” Am întreat: „După acel bine va veni rău?” El a spus: „Da: chemători la porțile Iadului. Pe cei care le răspund îi aruncă în el.” Am spus: „Trimis al lui Allah, descrie-ni-i!” El a spus: „Da: sunt oameni dintre ai noștri și vorbesc limbile noastre.” Am întreat: „Trimis al lui Allah, ce îmi poruncești dacă mă ajunge aceasta?” El a spus: „Rămâi alături de comunitatea musulmanilor și de conducătorul ei.” Am întreat: „Dar dacă nu au nici comunitate, nici conducător?” El a spus: „Îndepărtează-te de toate acele grupări, chiar dacă ar trebui să te agăți cu dinții de rădăcina unui copac până când te ajunge moartea în acea stare.”¹²
 Relatarea lui Ḥudhayfa

- 1 Al-Bukhārī, *Virtuțile*, 3606; Muslim, *Conducerea*, 1847; Abū Dāwūd, *Încercările și marile lupte*, 4244; Ibn Mājah, *Încercările*, 3979; Aḥmad, 5/387.
- 2 Al-Bukhārī, în *Șaḥīḥ*, 3606 și 7084; Muslim, în *Șaḥīḥ*, 1847; Aḥmad, în versiune amplă, 5/386 și 403, în versiune prescurtată, 5/391 și 399, iar într-o versiune prescurtată cu altă formulare, 5/404; Abū Dāwūd al-Sijistānī, 4244, și cu altă formulare, 4246; al-Nasā'ī, al-Kubrā, 5/17–18; Ibn Mājah, 3979 și 3981; Abū Dāwūd al-Ṭayālīsī, al-Musnad, 442, și cu altă formulare, 443, p. 59; Abū 'Awāna, al-Šaḥīḥ al-musnad, 4/474–475; 'Abd al-Razzāq, al-Muṣannaf, 20711, 11/341; Ibn Abī Shayba, *Cartea încercărilor*, 2449, 8960, 18961 și 18980; al-Ḥākim, al-Mustadrak, 4/432, care i-a declarat lanțul autentic, iar al-Dhahabī a fost de acord.

Cunoașterea sectelor, a doctrinelor și a îndoielilor lor, precum și cunoașterea grupului salvat — Ahl al-Sunna wa-l-Jamā'a — și a căii sale îi aduc mult bine musulmanului. Sectele rătăcite au îndoieli înșelătoare și mijloace de amăgire. Omul neștiutor se poate lăsa înșelat de propaganda lor și li se poate alătura. În relatarea lui Ḥudhayfa, el — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a spus:

هل بعد ذلك الخير من شر؟ قال: "نعم، دعاة على أبواب جهنم، من أجابهم إليها قذفوه فيها". فقلت: يا رسول الله، صفهم لنا. قال: "نعم، قوم من جلدتنا ويتكلمون بألسنتنا".

„După acel bine va veni rău?” El a spus: „Da: chemători la porțile Iadului. Pe cei care le răspund îi aruncă în el.” Am spus: „Trimis al lui Allah, descrie-ni-i!” El a spus: „Da: sunt oameni dintre ai noștri și vorbesc limbile noastre.”³

Fragment din relatarea lui Ḥudhayfa

Primejdia este, așadar, mare. Într-o zi, Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — i-a povățuit pe companionii săi, după cum se arată în relatarea lui al-ʿIrbād ibn Sāriya:

3 Al-Bukhārī, Virtuțile, 3606; Muslim, Conducerea, 1847; Abū Dāwūd, Încercările și marile lupte, 4244; Ibn Mājah, Încercările, 3979; Aḥmad, 5/387.

أنه وعظهم موعظة بليغة، وجلت منها القلوب، وذرفت
 منها العيون. قلنا: يا رسول الله كأنها موعظة مودع
 فأوصنا. قال: (أوصيكم بتقوى الله، والسمع والطاعة،
 وإن تأمر عليكم عبد؛ فإنه من يعش منكم فسيرى
 اختلافا كثيرا، فعليكم بسنتي وسنة الخلفاء الراشدين من
 بعدي، تمسكوا بها، وعضوا عليها بالنواجذ، وإياكم
 ومحدثات الأمور؛ فإن كل محدثة بدعة، وكل بدعة
 ضلالة) .

Le-a ținut o predică plină de putere, care le-a umplut inimile de teamă și le-a făcut ochii să verse lacrimi. Am spus: „Trimis al lui Allah, parcă ar fi predica unuia care își ia rămas-bun. Dă-ne, așadar, o îndrumare!” El a spus: „Vă îndemn la teama de Allah, la ascultare și supunere, chiar dacă ajunge să vă conducă un rob. Acela dintre voi care va trăi va vedea multe neînțelegeri. Țineți-vă atunci de Sunna mea și de sunna califilor drept călăuziți de după mine! Țineți-vă de ea și prindeți-o cu maselele! Feriți-vă de lucrurile nou introduse, fiindcă orice lucru nou introdus este o inovație, iar orice inovație este rătăcire.”⁴⁵

4 Al-Tirmidhī, Știința, 2676; Ibn Mājah, Introducerea, 44; Aḥmad, 4/126; al-Dārimī, Introducerea, 95.

5 Aḥmad, al-Musnad, 4/126 și 4/127; al-Tirmidhī, 2676; Abū Dāwūd, 4607; Ibn Mājah, Introducerea, 42; al-Dārimī, al-Sunan, 95; Ibn Hībān, Ṣaḥīḥ, 5; al-Tabarānī, al-Kabīr, 18/617, 618, 619, 622, 623, 624 și 642; al-Ājurri, al-Sharī'a, pp. 46–47; Ibn Abī 'Āsim, al-Sunna, 27, 32, 57 și 54; Ibn Baṭṭa al-Ukbarī, al-Ibāna al-kubrā, 142, 1/305; al-Lālakā'ī, Sharḥ uṣūl i'tiqād Ahl al-Sunna wa-l-Jamā'a, 81; Muḥammad ibn Naṣr al-Marwazī, al-Sunna, p. 21;

El — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — a vestit că vor exista neînțelegeri și dezbinare. Ne-a îndemnat ca, atunci, să rămânem alături de comunitatea musulmanilor și de conducătorul ei, să ne ținem de Sunna Trimisului și să părăsim cuvintele, ideile și doctrinele rătăcite care i se împotrivesc. Aceasta este calea salvării. Allah, Preaslăvitul și Preaînaltul, a poruncit unitatea și ținerea de Cartea Sa și a interzis dezbinarea. El a spus:

ج
﴿وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ
بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ
مِنْهَا ۚ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾^٦

*Țineți-vă cu toții de frânghia lui Allah și nu vă dezbinați!
Amintiți-vă de binefacerea lui Allah asupra voastră: erați
dușmani, iar El v-a unit inimile și, prin binefacerea Lui, ați
devenit frați. Erați pe marginea unei prăpăstii de Foc, iar El v-a
salvat din ea. Astfel vă lămurește Allah semnele Sale, pentru ca
voi să fiți călăuziți.*⁶

Coran 3:103

al-Baghawī, Sharḥ al-Sunna, 205, și Tafsir, 3/209; al-Ṭahāwī, Mushkil al-āthār, 2/69; al-Bayhaqī, 6/541; al-Ḥākim, al-Mustadrak, 1/96–97. Al-Tirmidhī, Ibn Ḥibbān, al-Ḥākim — cu acordul lui al-Dhahabī — și alții au declarat hadithul autentic.

6 Sura Āl ‘Imrān, versetul 103.

Până la cuvintele Sale, Preaslăvitul și Preaînaltul:

﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا
جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ يَوْمَ تَبْيَضُ
وُجُوهُهُمْ وَتَسْوَدُ وُجُوهُهُمْ﴾

Nu fiți asemenea celor care s-au dezbinat și s-au învrăjbit după ce le-au venit dovezile limpezi! Aceia vor avea parte de o pedeapsă cumplită, în Ziua în care unele fețe se vor lumina, iar altele se vor întuneca.⁷

Coran 3:105–106 · Fragment coranic

قال ابن عباس رضي الله عنهما: تبيض وجوه أهل
السنة والجماعة، وتسود وجوه أهل البدعة والفرقة.

Ibn ‘Abbās — Allah să fie mulțumit de el și de tatăl său — a spus: „Se vor lumina fețele oamenilor Sunnei și ai comunității și se vor întuneca fețele oamenilor inovației și ai dezbinării.”⁸

Ibn ‘Abbās

⁷ Sura Āl ‘Imrān, versetele 105–106.

⁸ Al-Baghawī l-a menționat în Tafsīr, 2/87, iar Ibn Kathīr, în ediția al-Andalus, 2/87.

Allah, Preaslăvitul și Preaînaltul, a spus:

﴿إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا لَّسْتُ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾^ج

*Cu cei care și-au împărțit religia și au devenit grupări, tu nu ai nimic de-a face. Soarta lor Îi revine lui Allah, apoi El îi va înștiința despre ceea ce făceau.*⁹

Coran 6:159

Religia este una: ceea ce a adus Trimisul lui Allah — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace. Ea nu admite împărțirea în religii și doctrine diferite. Este o singură religie, religia lui Allah, Preaslăvitul și Preaînaltul, ceea ce a adus Trimisul Său și ceea ce i-a lăsat comunității sale. El și-a lăsat comunitatea pe calea limpede, a cărei noapte este asemenea zilei și de la care nu se abate decât cel pierdut.

تركت فيكم ما إن تمسكتم به لن تضلوا بعدي أبداً:
كتاب الله وسنتي.

*V-am lăsat ceva de care, dacă vă țineți, nu veți rătăci niciodată după mine: Cartea lui Allah și Sunna mea.*¹⁰

Relatare profetică

9 Sura al-An‘ām, versetul 159.

10 Mālik, al-Muwatta‘a, 2/1899; al-Hākim, al-Mustadrak, 1/93, cu lanț legat, de la Abū Hurayra. Muslim, 1218, Ibn Mājah, 3110, și Abū Dāwūd, 1909, l-au transmis într-o versiune amplă, fără expresia „și Sunna mea”, din relatarea lui Jābir ibn ‘Abd Allāh, care descrie pelerinajul Profetului și cuvântarea ținută lor.

2 Dezbinarea condamnată și unitatea lăudată

ذم الفرق في الكتاب والسنة ومدح الاجتماع

În Cartea cea Măreață, dezbinarea este amintită numai cu dezaprobare și cu amenințarea pedepsei. Unirea în jurul adevărului și al călăuzirii este amintită numai cu laudă și cu făgăduința unei mari răsplăți, datorită foloaselor ei din această viață și din cea viitoare.

În Sunna s-au transmis de la Profet — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace — multe hadithuri care poruncesc să rămânem alături de comunitate.¹¹

11 Ibn Hajar a spus în al-Fath, 13/391: „Porunca de a rămâne alături de comunitate apare în mai multe hadithuri. Între ele se află relatarea lui al-Hārith ibn al-Hārith al-Ash‘arī — Allah să fie mulțumit de el — pe care al-Tirmidhī a transmis-o și a declarat-o autentică. Este un hadith lung, în care se spune: «Vă poruncesc cinci lucruri pe care Allah mi le-a poruncit: ascultarea, supunerea, jihadul, emigrarea și comunitatea. Cine se desparte de comunitate chiar și cu o palmă și-a scos de la gât legătura Islamului.»” Imamul Aḥmad l-a transmis ca relatare profetică în al-Musnad, 4/130, 4/202 și 5/344, iar al-Tirmidhī, 2863–2864, a spus: „Hadith bun, autentic și neobișnuit.”

În cunoscuta cuvântare a lui ‘Umar, ținută la al-Jābiya, se spune: „Rămâneți alături de comunitate și feriți-vă de dezbinare! Diavolul este cu cel singur, iar de doi este mai departe.” Imamul Aḥmad a transmis-o ca relatare profetică în al-Musnad, 1/18; al-Tirmidhī, al-Sunan, 2165; al-Nasā’ī, al-Kubrā, 9219 și 9226; al-Baghawī, Tafsīr, 2/86; Ibn Abī ‘Āṣim, al-Sunna, 86–88; al-Lālakā’ī, Sharḥ uṣūl i’tiqād Ahl al-Sunna, 1/106–107; al-Ḥākim, al-Mustadrak, 1/114, care a declarat-o autentică, iar al-Dhahabī a fost de acord. În ea se mai spune: „Cine dorește mijlocul întins al Paradisului să rămână alături de comunitate.”

Ibn Baṭṭāl a spus: „Rostul capitolului este îndemnul la ținerea de comunitate. Prin comunitate se înțelege oamenii cu autoritate de decizie din fiecare epocă.” Al-Kirmānī a spus: „Porunca de a rămâne alături de comunitate cere

ca omul răspunzător religios să urmeze lucrurile asupra cărora mujtahidii au ajuns la consens.” Aici se încheie citatul din Faṭḥ al-Bārī. Al-Tirmidhī a spus în al-Sunan, după hadithul 2167: „La oamenii științei, comunitatea înseamnă oamenii cunoașterii religiei, ai științei și ai hadithului.”

Datorită însemnătății acestei chestiuni, al-Bukhārī — Allah să aibă milă de el — a intitulat un capitol din Șaḥīḥ: „Astfel v-am făcut o comunitate de mijloc... și porunca Profetului de a rămâne alături de comunitate, adică de oamenii științei.” Al-Nawawī a intitulat un capitol din Șaḥīḥ Muslim:

„Obligația de a rămâne alături de comunitatea musulmanilor la apariția tulburărilor și în orice situație; interdicția ieșirii din ascultare și a despărțirii de comunitate.” Al-Tirmidhī are în al-Sunan capitolul „Cele transmise despre rămânerea alături de comunitate”. Al-Dārimī are două capitole în al-Sunan: „Rămânerea în ascultare și alături de comunitate”, în Cartea expedițiilor, și „Ascultarea și rămânerea alături de comunitate”, în Cartea înduioșării inimilor. Al-Ājurī are tot două capitole în al-Sharī‘a: „Porunca rămânerei alături de comunitate” și „Porunca Profetului către comunitatea sa de a rămâne unită și avertizarea împotriva dezbinării”. La fel au procedat și alți imami ai hadithului. După aceste titluri au adus relatările transmise în această privință, între care:

De la Ibn ‘Abbās — Allah să fie mulțumit de el și de tatăl său —, Profetul a spus: „Cine vede la conducătorul său ceva care îi displace să aibă răbdare, fiindcă acela care se desparte de comunitate chiar și cu o palmă și moare astfel moare ca în ignoranța preislamică.” Aḥmad, al-Musnad, 1/275, 297 și 310; al-Bukhārī, 7053, 7054 și 7143; Muslim, 1849; al-Dārimī, 2519; al-Baghawī, 2458; Ibn Abī ‘Āṣim, al-Sunna, 1101; al-Ṭabarānī, al-Mu‘jam al-kabīr, 12759; al-Bayhaqī, 8/157.

‘Awf ibn Mālik al-Ashja‘ī a spus: „L-am auzit pe Trimisul lui Allah spunând: «Cei mai buni conducători ai voștri sunt cei pe care îi iubiți și care vă iubesc, pentru care vă rugați și care se roagă pentru voi. Cei mai răi sunt cei pe care îi urăți și care vă urăsc, pe care îi blestemați și care vă blestemă.» Am întrebat: «Să ne ridicăm atunci împotriva lor, Trimis al lui Allah?» El a spus: «Nu, atât timp cât statornicesc rugăciunea între voi. Dacă cineva are un conducător și îl vede săvârșind un păcat împotriva lui Allah, să urască păcatul, dar să nu-și retragă mâna din ascultare.»” Aḥmad, al-Musnad, 6/24; Muslim, 1855; al-Dārimī, 2797; Ibn Abī ‘Āṣim, al-Sunna, 1017; al-Bayhaqī, 8/158.

Ibn ‘Abbās a relatat că Trimisul lui Allah a spus: „Mâna lui Allah este cu comunitatea.” Al-Tirmidhī, 2166. Ibn ‘Umar — Allah să fie mulțumit de el și de tatăl său — a relatat că Trimisul lui Allah a spus: „Allah nu-mi unește comunitatea într-o rătăcire. Mâna lui Allah este cu comunitatea, iar cel care se abate singur se abate spre Foc.” Al-Tirmidhī, 2167.

Abū Dharr — Allah să fie mulțumit de el — a relatat că Profetul a spus: „Doi sunt mai buni decât unul, trei sunt mai buni decât doi și patru sunt mai buni decât trei. Rămâneți alături de comunitate, căci Allah, Cel Puternic și Măreț,

nu-mi unește comunitatea decât în călăuzire.” Aḥmad, al-Musnad, 5/145. Un om a spus: „Am ajuns la Profet pe când spunea: «Oameni, rămâneți alături de comunitate și feriți-vă de dezbinare! Oameni, rămâneți alături de comunitate și feriți-vă de dezbinare!»”, de trei ori. Aḥmad, al-Musnad, 5/371. Faptul că omul nu este cunoscut nominal nu dăunează, deoarece este companion, iar companionii sunt cu toții integri, prin consens. Allah să fie mulțumit de ei toți.

Mu‘adh ibn Jabal — Allah să fie mulțumit de el — a relatat că Profetul lui Allah a spus: „Diavolul este lupul omului, asemenea lupului turmei: prinde oaia îndepărtată și pe cea retrasă deoparte. Feriți-vă de cărările separate și țineți-vă de comunitate, de mulțimea musulmanilor și de moschee.” Aḥmad, al-Musnad, 5/233 și 243.

Abū Hurayra — Allah să fie mulțumit de el — a relatat că Trimisul lui Allah a spus: „Rugăciunea ispășește ceea ce a fost de la rugăciunea dinaintea ei, vinerea ispășește ceea ce a fost de la vinerea dinaintea ei, iar luna — adică luna Ramaḍān, așa cum arată cealaltă versiune — ispășește ceea ce a fost de la luna dinaintea ei, în afară de trei lucruri.” El a spus: „Am înțeles că era vorba despre ceva nou.” „În afară de asocierea cu Allah, încălcarea legământului și părăsirea Sunnei.” El a explicat: „Încălcarea legământului înseamnă să-i dai cuiva jurământul tău de ascultare și apoi să lupți împotriva lui cu sabia. Părăsirea Sunnei înseamnă ieșirea din comunitate.” Aḥmad, al-Musnad, 2/229 și 2/506.

Din pricina numeroaselor rele ale despărțirii de comunitate, Legiuitorul cel Înțelept a făcut din ucidere pedeapsa celui care se desparte de ea. ‘Arfaja al-Ashja‘i a spus: „L-am văzut pe Profet pe amvon, ținând oamenilor o cuvântare. A spus: «După mine vor fi tulburări și tulburări. Pe cel pe care îl vedeți despărțindu-se de comunitate ori urmărind să dezbine comunitatea lui Muḥammad, oricine ar fi, ucideți-l! Mâna lui Allah este cu comunitatea, iar diavolul aleargă alături de cel care se desparte de ea.»” Muslim, 1852; Abū Dāwūd, 4762, capitolul despre lupta împotriva khārijīților. Din titlul pus de Abū Dāwūd se înțelege că acela care se desparte de comunitate este un khārijit. Al-Nasā’i, 4032, a transmis-o cu această formulare și a intitulat capitolul din Cartea interzicerii vărsării sângelui musulmanului: „Uciderea celui care se desparte de comunitate”.

Ce să mai spunem, atunci, despre cel care se desparte de comunitate și li se alătură dușmanilor lui Allah, asociatorii, în țările lor, pretinzând că sprijină astfel religia lui Allah și răspândind publicații prin care îi defăimează pe învățați și micșorează cinstea conducătorilor? Trimisul lui Allah a spus: „Cine se alătură asociatorului și locuiește cu el este asemenea lui.” Abū Dāwūd, al-Sunan, din relatarea lui Samura ibn Jundab, 2787.

El a mai spus: „Mă dezic de orice musulman care locuiește în mijlocul asociatorilor.” Ei au întrebat: „De ce, Trimis al lui Allah?” El a spus: „Focurile lor să nu se vadă unul pe altul.” Abū Dāwūd, 2645; al-Tirmidhī, 1604. Al-Faḍl ibn Ziyād a spus: „L-am auzit pe Aḥmad — Allah Preaînaltul să aibă milă de

el — fiind întrebat despre sensul cuvintelor «Focurile lor să nu se vadă unul pe altul». A răspuns: «Să nu te așezi lângă asociatori într-un loc din care, dacă aprinzi focul, ei îl văd, iar dacă îl aprind ei, tu îl vezi. Îndepărtează-te de ei.»”

Jarīr ibn ‘Abd Allāh al-Bajalī — Allah să fie mulțumit de el — a spus: „I-am depus Trimisului lui Allah jurământul de a împlini rugăciunea, de a da zakātul, de a-i sfătui cu sinceritate pe toți musulmanii și de a mă despărți de asociatori.” Aḥmad, al-Musnad, 4/365; al-Nasā’ī, 7/148; al-Bayhaqī, 9/13.

Șeicul erudit Ḥammūd ibn ‘Abd Allāh al-Tuwayjirī — Allah să aibă milă de el — a spus în Tuḥfat al-ikhwān, p. 27: „S-a transmis interdicția de a li se alătura asociatorilor și de a locui cu ei în țările lor, cu avertismente aspre în această privință, fiindcă aceasta se numără printre cele mai puternice cauze ale loialității și afecțiunii față de ei. Hadithurile sunt numeroase.” Șeicul a adus apoi mai multe hadithuri și a spus: „Musulmanii care locuiesc alături de dușmanii lui Allah Preaînaltul să cugete la aceste hadithuri și să le pună în practică așa cum se cuvine. Allah Preaînaltul a spus:”

﴿فَبَشِّرْ عِبَادِ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمْ أَهْلُ الْآلَابِ﴾

Vestește-le, așadar, robilor Mei, celor care ascultă cuvântul și urmează ceea ce este mai bun din el. Aceștia sunt cei călăuziți de Allah și aceștia sunt cei înzestrați cu minte.

Coran 39:17–18 · Fragment coranic

Aici se încheie citatul.

إن بني إسرائيل تفرقت على ثنتين وسبعين ملة، وتفرق
أمتي على ثلاث وسبعين ملة، كلهم في النار إلا ملة
واحدة. قالوا: ومن هي يا رسول الله؟ قال: ما أنا عليه
اليوم وأصحابي.

Fiii lui Israel s-au împărțit în șaptezeci și două de grupări religioase, iar comunitatea mea se va împărți în șaptezeci și trei. Toate vor fi în Foc, în afară de una. Ei au întreat: „Care este aceea, Trimis al lui Allah?” El a spus: „Cea care urmează ceea ce urmăm astăzi eu și companionii mei.”¹²¹³

Relatare profetică

12 Al-Tirmidhī, Cartea credinței, nr. 2641.

13 Relatat de al-Tirmidhī, nr. 2641; al-Lālakā'ī în Sharḥ i'tiqād Ahl al-Sunna, nr. 147; al-Ājurri în al-Sharī'a, p. 15; al-Marwazī în al-Sunna, p. 18; și Ibn Baṭṭa în al-Ibāna al-Kubrā, nr. 264 și 165, de la 'Abd Allāh ibn 'Amr ibn al-Āṣ — Allah să fie mulțumit de amândoi. În lanțul său se află 'Abd al-Raḥmān ibn Ziyād al-Ifriqī, care este slab. Hadithul este însă autentic prin relatările care îl susțin, între care:

1. Relatarea lui Abū Hurayra — Allah să fie mulțumit de el: Aḥmad, al-Musnad, 2/332; Abū Dāwūd, nr. 4596; al-Tirmidhī, nr. 2640; Ibn Mājah, nr. 3991; al-Ājurri, al-Sharī'a, p. 25; Ibn Baṭṭa, al-Ibāna al-Kubrā, nr. 252; Ibn Abi 'Āṣim, al-Sunna, nr. 66; și al-Ḥākim, al-Mustadrak, 1/128. Acesta a spus: „Acest hadith este autentic potrivit condiției lui Muslim, dar cei doi nu l-au transmis.” Al-Dhahabī a fost de acord. Ibn Hibbān l-a declarat autentic, nr. 2614. L-au mai transmis Abū Ya'lā al-Mawṣilī în al-Musnad, nr. 541–542, și al-Marwazī în al-Sunna, p. 17.

2. Relatarea lui Mu'āwiya ibn Abi Sufyān — Allah să fie mulțumit de amândoi: Aḥmad, 4/201; Abū Dāwūd, nr. 4597; Abū Dāwūd al-Tayālīsī, nr. 2754; al-Dārimī, nr. 2521; al-Lālakā'ī, Sharḥ uṣūl i'tiqād Ahl al-Sunna, nr. 150; Ibn Abi 'Āṣim, nr. 1 și 65; al-Ājurri, al-Sharī'a, p. 18; al-Marwazī, al-Sunna, p. 14–15; Ibn Baṭṭa, al-Ibāna al-Kubrā, nr. 266; și al-Ṭabarānī, al-Kabīr, 19/884–885.

3. Relatarea lui Anas ibn Mālīk — Allah să fie mulțumit de el: Aḥmad, 3/120 și 145; al-Ājurri, al-Sharī'a, p. 16; al-Lālakā'ī, Sharḥ uṣūl i'tiqād Ahl

În acest hadith, el ﷺ a vestit că în această comunitate se va produce în mod inevitabil dezbinarea. El nu vorbește după pofta sa. Ceea ce el ﷺ a vestit trebuie să se întâmple.

Această vestire a sa ﷺ cuprinde interdicția dezbinării și avertizarea împotriva ei. De aceea a spus: „Toate vor fi în Foc, în afară de una.”¹⁴

Când a fost întrebat ﷺ care este cea singură grupare salvată, a spus: „Cei care urmează ceea ce urmăresc astăzi eu și companionii mei.”¹⁵

Cei care rămân pe calea Trimisului ﷺ și a companionilor săi se află printre cei salvați de Foc. Cei care se abat de la ea sunt amenințați cu Focul, pe măsura îndepărtării lor de adevăr. Dacă gruparea lor este una a necredinței și a apostaziei, vor fi dintre locuitorii Focului care rămân veșnic în el. Dacă gruparea lor nu i-a scos din credință, asupra lor apasă totuși o amenințare aspră. De această amenințare nu scapă decât una dintre cele șaptezeci și trei de grupări: „*gruparea salvată*”, cei care urmează calea

al-Sunna, nr. 148; Ibn Baṭṭa, al-Ibāna al-Kubrā, nr. 269–271; și Ibn Abī ‘Āṣim, al-Sunna, nr. 74.

4. Relatarea lui ‘Awf ibn Mālik — Allah să fie mulțumit de el: Ibn Mājah, nr. 3992; al-Bazzār, nr. 172; al-Lālakā’i, nr. 149; Ibn Abī ‘Āṣim, al-Sunna, nr. 63; Ibn Baṭṭa, al-Ibāna al-Kubrā, nr. 272; și al-Ḥākim, al-Mustadrak, 4/430.

5. Relatarea lui Ibn Mas‘ūd — Allah să fie mulțumit de el: Ibn Jarīr, Tafsīr, 27/239; al-Ṭabarānī, al-Kabīr, nr. 10375 și 10531; Ibn Abī ‘Āṣim, nr. 70–71; și al-Marwazī, al-Sunna, p. 16.

6. Relatarea lui Abū Umāma — Allah să fie mulțumit de el: al-Lālakā’i, Sharḥ i’tiqād Ahl al-Sunna, nr. 151–152; al-Marwazī, al-Sunna, p. 16–17; Ibn Abī ‘Āṣim, nr. 86; al-Ṭabarānī, al-Kabīr, nr. 8035–8051; și al-Bayhaqī, 8/88.

7. Relatarea lui ‘Alī ibn Abī Ṭālib — Allah să fie mulțumit de el: al-Marwazī, al-Sunna, p. 19; Ibn Waḍḍāh, p. 85; și Ibn Baṭṭa, al-Ibāna al-Kubrā, nr. 274–275.

8. Relatarea lui Sa’d ibn Abi Waqqāṣ — Allah să fie mulțumit de el: Ibn Baṭṭa, al-Ibāna al-Kubrā, nr. 263, 266 și 267; al-Marwazī, al-Sunna, p. 17; și al-Ājurri, al-Sharī‘a, p. 17. În lanțul său se află Mūsā ibn ‘Ubayda al-Rabadhī, care este slab.

14 Ibn Mājah, Cartea tulburărilor, nr. 3993.

15 Al-Tirmidhī, Cartea credinței, nr. 2641.

Trimisului ﷺ și a companionilor săi — Cartea lui Allah, Sunna Trimisului Său ﷺ, metoda dreaptă și calea limpede. Aceasta este calea pe care se afla Trimisul ﷺ. De aceea Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ
اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَنٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ﴾

*Cei dintâi înaintași dintre emigranți și ajutoare și cei care i-au urmat în bine — Allah este mulțumit de ei, iar ei sunt mulțumiți de El.*¹⁶

Coran 9:100 · Fragment coranic

﴿وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَنٍ﴾

*Și cei care i-au urmat în bine.*¹⁷

Coran 9:100 · Fragment coranic

Aceasta arată că oamenilor de mai târziu din această comunitate li se cere să urmeze metoda celor dintâi înaintași dintre emigranți și ajutoare, care este metoda Trimisului ﷺ și ceea ce a adus el ﷺ.

¹⁶ Coran 9:100.

¹⁷ Coran 9:100.

Cel care se împotrivește metodei celor dintâi înaintași dintre emigranți și ajutoare va fi dintre cei rătăciți. Allah Preaslăvitul a spus:

﴿وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ
عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ
وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا ۚ ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ
عَلِيمًا﴾

*Cei care Îl ascultă pe Allah și pe Trimis vor fi împreună cu cei
asupra cărora Allah Și-a revărsat binefacerea: profeții, cei cu
totul sinceri, martirii și cei drepecți. Ce buni însoțitori sunt aceștia!
Acesta este harul de la Allah, iar Allah este de ajuns ca Știutor.¹⁸
Coran 4:69–70*

18 Coran 4:69–70.

Oricine îl ascultă pe Allah și îl ascultă pe Trimis, în orice timp și loc — fie în vremea Trimisului ﷺ, fie că este ultimul musulman din lume —, dacă trăiește în ascultare de Allah și de Trimisul Său, este alături de gruparea salvată:

﴿فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ
وَالصَّادِقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ
رَفِيقًا﴾^ج

*Ei vor fi împreună cu cei asupra cărora Allah și-a revărsat binefacerea: profeții, cei cu totul sinceri, martirii și cei drepecți. Ce buni însoțitori sunt aceștia!*¹⁹

Coran 4:69 · Fragment coranic

Cel care se abate de la această metodă nu va dobândi această făgăduință și nu va fi alături de acești buni însoțitori, ci alături de cei potrivnici cărora li s-a alăturat.

De aceea rostim această măreață invocare, repetată în rugăciune la fiecare unitate, la sfârșitul surei al-Fātiha:

﴿أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ
الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ﴾

*Călăuzește-ne pe calea cea dreaptă, calea celor asupra cărora ai revărsat binefacerea Ta, nu a celor care au stârnit mânia și nici a celor rătăciți.*²⁰

Coran 1:6–7

¹⁹ Coran 4:69.

²⁰ Coran 1:6–7.

Aceasta este o invocare măreață. În fiecare unitate a rugăciunii noastre Îi cerem lui Allah să ne călăuzească pe calea celor asupra cărora El Și-a revărsat binefacerea. Este calea adusă de trimiși — binecuvântarea și pacea fie asupra lor — și urmată de adepții lor până în Ziua Învierii. Ultimul dintre ei este Muḥammad ﷺ, care trebuie urmat, ascultat și luat drept pildă, fiindcă este Profetul sfârșitului vremurilor. De când Allah l-a trimis și până la venirea Ceasului, tuturor oamenilor li s-a poruncit să-l urmeze ﷺ. Chiar dacă s-ar presupune că ar veni unul dintre profeții de mai înainte, ar trebui să urmeze acest Trimis ﷺ. El ﷺ a spus:

لو كان موسى حياً بين أظهركم ما حل له إلا أن يتبعني

*Dacă Mūsā ar fi în viață printre voi, nu i-ar fi îngăduit decât să mă urmeze.*²¹²²

Relatare profetică

21 Aḥmad, 3/338; al-Dārimī, Introducerea, nr. 435.

22 Aḥmad, 3/338 și 387; al-Dārimī, 1/115; al-Bazzār, nr. 124, din relatarea lui Jābir ibn ‘Abd Allāh. Lanțul său se întemeiază pe Mujālīd ibn Sa‘īd, care este slab. Shu‘ayb a spus în al-Siyar, 13/324: „Hadithul se întărește însă prin relatările care îl susțin: relatarea lui ‘Abd Allāh ibn Thābit, la Aḥmad, 3/470–471, în al cărei lanț se află Jābir al-Ju‘fi, care este slab; relatarea lui ‘Umar, la Abū Ya‘lā, în al cărei lanț se află ‘Abd al-Raḥmān ibn Ishāq al-Wāsiṭi; relatarea lui ‘Uqba ibn ‘Āmir, la al-Rūyānī în al-Musnad (9, 50, 2), în al cărei lanț se află Ibn Lahī‘a; și relatarea lui Abū al-Dardā’, la al-Ṭabarānī în al-Kabīr.” A se vedea Majma‘ al-zawā‘id, 1/173–174.

Șeicul Ḥāfiẓ al-Ḥakamī a spus în al-Jawhara al-Farīda:

وكان بعثته للخلق قاطبة

وشرعه شامل لم يعده أحد

ولم يسع أحدا عنها الخروج ولو

كان النبيون أحياء لها قصدوا

Trimiterea sa a fost către toate făpturile, iar Legea sa le cuprinde pe toate, fără să lase pe cineva în afara ei. Nimănui nu i-a fost îngăduit să iasă de sub ea; chiar de-ar fi fost profeții în viață, către ea s-ar fi îndreptat.

Al-Jawhara al-Farīda

Aceasta este arătată în cuvintele lui Allah Preaînaltul:

﴿وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ﴾

Și când Allah a luat legământul profeților: „Orice v-aș da din Carte și înțelepciune, apoi ar veni la voi un trimis...”
Coran 3:81 · Fragment coranic

Adică Muḥammad ﷺ.²³

﴿مُصَدِّقٍ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ﴾ قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ
وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي ۖ قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا
وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ۖ فَمَنْ تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْفَاسِقُونَ أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ﴾

„...care întărește ceea ce aveți, să credeți în el și să-l sprijiniți!” El a spus: „Ați încuviințat și ați luat asupra voastră legământul Meu pentru aceasta?” Ei au spus: „Am încuviințat.” El a spus: „Fiți, așadar, martori, iar Eu sunt împreună cu voi dintre martori!” Cei care se întorc după aceasta sunt cei nelegiuți. Oare caută ei altă religie decât religia lui Allah?²⁴

Coran 3:81–83 · Fragment coranic

23 Coran 3:81.

24 Coran 3:81–83.

După trimiterea lui Muḥammad ﷺ nu mai există altă religie de urmat decât religia lui Muḥammad ﷺ. Cel care caută alta dintre religii nu va fi primit și, în Ziua Învierii, va fi dintre cei pierduți:

﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي
الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾

*Celui care caută altă religie decât Islamul nu i se va primi, iar în
Viața de Apoi va fi dintre cei pierduți.*²⁵

Coran 3:85

﴿غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ﴾

*Nu a celor care au stârnit mânia.*²⁶

Coran 1:7 · Fragment coranic

Aceștia sunt toți cei care au cunoaștere, dar nu o pun în practică, dintre evrei și dintre alți învățați rătăciți care au cunoscut adevărul și l-au părăsit, urmându-și patimile, scopurile și interesele personale. Cunosc adevărul adus de Trimis ﷺ, dar nu îl urmează, ci își urmează poftele, dorințele și ceea ce le dictează sentimentele, apartenențele doctrinare ori altele. Aceștia sunt socotiți dintre cei care au stârnit mânia, fiindcă I s-au împotrivit lui Allah în cunoștință de cauză, iar Allah S-a mâniat asupra lor.

﴿وَالضَّالِّينَ﴾

*Și nici a celor rătăciți.*²⁷

Coran 1:7 · Fragment coranic

²⁵ Coran 3:85.

²⁶ Coran 1:7.

²⁷ Coran 1:7.

Aceștia sunt cei care lucrează fără cunoaștere și se străduiesc în adorare, dar urmează altă cale decât cea a Trimisului ﷺ: inovatorii și adepții superstițiilor care se străduiesc în adorare, renunțare la cele lumești, rugăciune și post, născocind acte de adorare pentru care Allah nu a coborât nicio dovadă. Se ostenesec cu lucruri pe care Trimisul ﷺ nu le-a adus. Ei sunt rătăciți, iar fapta lor este respinsă, după cum a spus Trimisul ﷺ:

من عمل عملاً ليس عليه أمرنا فهو رد

*Cel care săvârșește o faptă care nu este potrivit rânduielii noastre, acea faptă este respinsă.*²⁸²⁹

Relatare profetică

Aceștia sunt cei rătăciți. Printre ei se află creștinii și oricine Îl adoră pe Allah în neștiință și rătăcire, chiar dacă are o intenție bună și un scop frumos, fiindcă hotărâtoare nu sunt numai scopurile, ci urmarea căii corecte.

28 Al-Bukhārī, Cartea împăcării, nr. 2697; Muslim, Cartea judecăților, nr. 1718; Abū Dāwūd, Cartea Sunnei, nr. 4606; Ibn Mājah, Introducerea, nr. 14; Aḥmad, 6/146.

29 Aḥmad, al-Musnad, 6/180, 146 și 256. Al-Bukhārī a citat această formulare fără lanț complet în Cartea tinerii de Carte și de Sunna, 13/391. Muslim a transmis-o în Șaḥīḥ, nr. 1718, versiunea 18; al-Bukhārī, cu lanț complet, în Khalq af'āl al-'ibād, p. 43; Abū 'Awāna, 4/18–19; și Abū Dāwūd al-Ṭayālīsī în al-Musnad, nr. 1422, din relatarea lui 'Ā'isha — Allah să fie mulțumit de ea. Formularea „Cel care introduce în această rânduială a noastră ceva ce nu face parte din ea, acel lucru este respins” a fost transmisă de Aḥmad, 6/240 și 270; al-Bukhārī, cu lanț complet, în Șaḥīḥ, nr. 2697; Muslim, nr. 1718, versiunea 17; Abū Dāwūd, nr. 4606; Ibn Mājah, nr. 14; Abū 'Awāna, 4/18; al-Baghawī, Sharḥ al-Sunna, nr. 103; Ibn Abī 'Āṣim, al-Sunna, nr. 52–53; al-Bayhaqī, 10/119; și al-Dāraquṭnī, 4/224, 225 și 227. Ibn Baṭṭa a transmis-o în al-Ibāna al-Kubrā, nr. 148, cu formularea: „Cel care face în rânduiala noastră ceva neîngăduit, acel lucru este respins.” Aḥmad, al-Musnad, 6/173, a transmis formularea: „Cel care face un lucru care nu este din rânduiala noastră, acel lucru este respins.”

Condițiile acceptării faptelor

شروط قبول العمل

De aceea, pentru ca orice faptă să fie primită de Allah și cel care o săvârșește să fie răsplătit, trebuie să întrunească două condiții:

Prima condiție: sinceritatea față de Allah, Cel Puternic și Măreț.

A doua condiție: urmarea Trimisului ﷺ. Allah Preaînaltul a spus:

﴿بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾

*Ba da! Cel care își supune fața lui Allah și săvârșește binele va avea răsplata sa la Domnul său. Nu vor avea de ce să se teamă și nu se vor întrista.*³⁰

Coran 2:112

Supunerea feței înseamnă sinceritatea față de Allah.

Săvârșirea binelui înseamnă urmarea Trimisului ﷺ.

Allah, Cel Măreț și Preaînalt, ne-a poruncit să fim uniți în jurul Cărții și al Sunnei și ne-a oprit de la dezbinare și neînțelegere.

Și Profetul ﷺ ne-a poruncit să fim uniți în jurul Cărții și al Sunnei și ne-a oprit de la dezbinare și neînțelegere, datorită binelui apropiat și viitor al unirii în jurul Cărții și al Sunnei și vătămarilor apropiate și viitoare ale dezbinării, în această viață și în cea de apoi.

³⁰ Coran 2:112.

Chestiunea cere o grijă deosebită, fiindcă, pe măsură ce vremea înaintează, se înmulțesc sectele, propaganda, credințele și doctrinele false și grupările dezbinat. Musulmanul trebuie însă să cerceteze: să primească ceea ce este potrivit Cărții lui Allah și Sunnei Trimisului Său ﷺ, de la oricine îl aduce, fiindcă adevărul este lucrul pe care dreptcredinciosul îl caută.

Ceea ce se împotrivesc căii Trimisului ﷺ trebuie părăsit, chiar dacă se află la propria grupare ori la cei de care omul aparține, atât timp cât se împotrivesc Cărții și Sunnei. Omul dorește să se salveze, nu să-și aducă pieirea.

Amabilitatea de complezență nu ajută aici. Este vorba despre Paradis sau Foc. Omul să nu lase complezența, fanatismul sau patima să-l împingă alături de alții decât Ahl al-Sunna wa-l-Jamā‘a, fiindcă astfel își face rău singur și iese de pe calea salvării pe calea pierzării.

Cei care se împotrivesc oamenilor Sunnei și ai comunității nu le fac rău acestora, fie că tu ești alături de ei, fie că li te împotrivești. Dacă ești alături de ei, laudă lui Allah! Ei se bucură de aceasta, fiindcă le doresc oamenilor binele. Dacă li te împotrivești, nu le faci rău. De aceea el ﷺ a spus:

لا تزال طائفة من أمتي ظاهرين على الحق، لا يضرهم
من خذلهم، حتى يأتي أمر الله وهم كذلك

*Un grup din comunitatea mea va continua să biruie prin adevăr. Cei care îl părăsesc fără ajutor nu-i vor face rău, până când va veni porunca lui Allah, iar ei se vor afla tot în această stare.*³¹³²

Relatare profetică

-
- 31 Muslim, Cartea conducerii, nr. 1920; al-Tirmidhī, Cartea tulburărilor, nr. 2229; Abū Dāwūd, Cartea tulburărilor și a marilor lupte, nr. 4252; Ibn Mājah, Cartea tulburărilor, nr. 3952; Aḥmad, 5/279.
- 32 Cu această formulare: Muslim, nr. 1920; Abū Dāwūd, nr. 4252, unde se spune „cei care li se împotrivesc nu le fac rău”, cu un adaos lung la început. L-au transmis și al-Tirmidhī, nr. 2229, pe scurt, declarându-l autentic; Ibn Mājah în Introducere, nr. 10, și nr. 3952, pe larg; Aḥmad, 5/278, pe larg, și 5/279, pe

Cel care li se împotrivește nu-și face rău decât sieși.

scurt; Abū 'Awāna, 5/109, pe scurt; Abū Nu'aym, nr. 192; al-Bayhaqī, 9/181; și al-Ḥākim, 4/449, pe larg.

Din relatarea lui al-Mughīra ibn Shu'ba — Allah să fie mulțumit de el: al-Bukhārī, nr. 3640 și 7459; Muslim, nr. 1921; Aḥmad, 4/244 și 252; al-Dārimī, nr. 3437; Abū 'Awāna, 5/109; al-Lālakā'ī, nr. 167; Abū Nu'aym, nr. 437; și al-Ṭabarānī, al-Kabīr, nr. 659, 960 și 962.

Din relatarea lui Mu'āwiya — Allah să fie mulțumit de el: al-Bukhārī, nr. 3641; Muslim, 3/1524; Aḥmad, 4/101; Abū 'Awāna, 5/106–107; al-Lālakā'ī, nr. 166; Abū Nu'aym, nr. 311; și al-Baghawī în Tafsīr, 2/218, pe scurt.

Din relatarea lui Jābir ibn Samura — Allah să fie mulțumit de el: Aḥmad, 5/103; Muslim, nr. 1922; Abū 'Awāna, 5/105; al-Ṭabarānī, al-Kabīr, nr. 1819; și al-Ḥākim, 4/449.

Din relatarea lui Jābir ibn 'Abd Allāh — Allah să fie mulțumit de el: Muslim, nr. 1923; Abū 'Awāna, 5/105; Aḥmad, 3/345 și 384; Abū Ya'lā, al-Musnad, nr. 313; și al-Bayhaqī, 8/180.

Din relatarea lui Sa'd ibn Abī Waqqāṣ — Allah să fie mulțumit de el: Muslim, nr. 1925; Abū 'Awāna, 5/109; al-Lālakā'ī, nr. 170; și Abū Nu'aym, nr. 214.

Hadithul a mai fost relatat de alți companioni: 'Umar ibn al-Khaṭṭāb, Salama al-Kindī, 'Imrān ibn Ḥuṣayn, al-Nawwās ibn Sam'ān, Abū Umāma, Qurra al-Muzanī și Abū Hurayra — Allah să fie mulțumit de ei.

4 Criteriul este adevărul, nu numărul adeptilor

بيان أن العبرة بالموافقة للحق وليست بالكثرة

Hotărâtor nu este numărul, ci concordanța cu adevărul.³³

Chiar dacă numai puțini oameni urmează adevărul, ba chiar dacă în unele vremuri numai un singur om îl urmează, el se află pe adevăr și el reprezintă comunitatea.

Comunitatea nu presupune neapărat mulțime. Comunitatea îi cuprinde pe cei care se potrivesc adevărului, Cărții și Sunnei, chiar dacă cei care le urmează sunt puțini.

Dacă se unesc numărul mare și adevărul, laudă lui Allah! Aceasta este putere.

Dacă însă majoritatea se împotrivește adevărului, noi suntem alături de adevăr, chiar dacă numai puțini sunt cu el.

³³ Acesta este adevărul pe care îl mărturisim înaintea lui Allah, spre deosebire de ceea ce au adoptat unele grupări în chemarea la Allah: scopul ar fi numai adunarea și formarea unui bloc, chiar dacă diferă credințele. În gruparea lor îi includ pe aș'arit, jahmit, mu'tazilit, rāfiḍit și, poate, pe creștin și pe evreu și spun: „Ne unim în lucrurile asupra cărora suntem de acord și ne scuzăm unii pe alții în cele asupra cărora avem păreri diferite!”

Dezbinarea și neînțelegerea pe care le-a vestit el ﷺ s-au petrecut. Ele se dezvoltă pe măsură ce vremea înaintează și vor continua până la venirea Ceasului, prin înțelepciunea lui Allah Preaslăvitul și Preaînaltul, pentru a-i încerca pe robii Săi și a-l deosebi pe cel care caută adevărul de cel care preferă patima și fanatismul:

﴿أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يَتْرُكُوا أَنْ يَقُولُوا ءَامَنَّا وَهُمْ لَا

يُفْتَنُونَ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ^{٣٤} فَلْيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ

صَدَقُوا وَلْيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ﴾

Oare cred oamenii că vor fi lăsați să spună „Am crezut”, fără să fie încercați? I-am încercat pe cei dinaintea lor, iar Allah îi va face cunoscuți pe cei sinceri și îi va face cunoscuți pe cei mincinoși.³⁴

Coran 29:2-3

34 Coran 29:2-3.

Allah Preaslăvitul și Preaînaltul a mai spus:

﴿وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ إِلَّا مِنْ رَحْمِ رَبِّكَ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ﴾

Ei vor continua să fie în neînțelegere, în afara celor de care Domnul tău S-a îndurat. Pentru aceasta i-a creat. S-a împlinit cuvântul Domnului tău: „Voi umple Gheena cu jinni și oameni laolaltă.”³⁵

Coran 11:118–119 • Fragment coranic

Această dezbinare și neînțelegere sunt o încercare de la Allah Preaslăvitul și Preaînaltul. Altfel, El Preaslăvitul este în stare să-i adune pe adevăr:

﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهَدْيِ﴾

*Dacă Allah ar fi voit, i-ar fi adunat pe calea cea dreaptă.*³⁶

Coran 6:35 • Fragment coranic

El este în stare să facă aceasta, dar înțelepciunea Sa a cerut să-i încerce prin existența dezbinării și a neînțelegerii, ca să-l deosebească pe cel care caută adevărul de cel care caută patima și fanatismul.

Învățații comunității, din orice timp și loc, au oprit mereu de la această neînțelegere și au îndemnat la ținerea de Cartea lui Allah și de Sunna Trimisului Său ﷺ în cărțile rămase după ei.

În Șaḥīḥ al-Bukhārī găsiți, de pildă, „Cartea ținerii de Carte și de Sunna”.

³⁵ Coran 11:118–119.

³⁶ Coran 6:35.

În cărțile de credință găsiți pomenite grupările pierdute și gruparea salvată.

Exemplul cel mai apropiat de voi este Sharḥ al-Ṭahāwiyya, pe care îl aveți acum înaintea.

Scopul este de a lămuri adevărul și de a-l deosebi de fals, fiindcă s-au petrecut dezbinarea și neînțelegerea vestite de el ﷺ.

Datoria noastră este să punem în practică îndemnul Trimisului ﷺ: „Țineți-vă de Sunna mea și de Sunna califilor bine călăuziți de după mine.”³⁷³⁸

Nu există scăpare de această primejdie decât prin ținerea de Cartea lui Allah și de Sunna Trimisului Său ﷺ. Să nu crezi că aceasta se dobândește ușor. Ea presupune greutate.

Este nevoie însă de răbdare și statornicie. Cel care se ține de adevăr, mai ales la sfârșitul vremurilor, va îndura greutatea. Cel care se ține de religia sa va fi asemenea celui care ține un tăciune aprins, după cum s-a transmis autentic de la Profet ﷺ.³⁹

37 Al-Tirmidhī, Cartea cunoașterii, nr. 2676; Ibn Mājah, Introducerea, nr. 44; Aḥmad, 4/126; al-Dārimī, Introducerea, nr. 95.

38 Referințele au fost indicate mai sus. Este un fragment din hadithul lui al-ʿIrbād ibn Sāriya — Allah să fie mulțumit de el.

39 Al-Tirmidhī, nr. 2260, și Ibn Baṭṭa, al-Ibāna al-Kubrā, nr. 195, de la Anas — Allah să fie mulțumit de el —, care a relatat că Trimisul lui Allah ﷺ a spus: „Va veni peste oameni o vreme în care cel răbdător în religia sa va fi asemenea celui care ține un tăciune aprins.” În lanț se află ʿUmar ibn Shākir, care este slab, după al-Taqrīb. Al-Suyūṭī a considerat hadithul ḥasan în al-Jāmiʿ al-ṣaghīr, nr. 9988, iar al-Albānī l-a inclus în al-Ṣaḥīḥa, nr. 957, și l-a declarat autentic. Hadithul are relatări care îl susțin:

Prima: Aḥmad, al-Musnad, 2/390–391, de la Abū Hurayra, ca relatare profetică: „Vai arabilor de un rău care s-a apropiat! Tulburări asemenea unor bucăți din noaptea întunecată. Omul se trezește dreptcredincios și ajunge seara necredincios. Unii își vând religia pentru un câștig neînsemnat din această lume. Cel care se ține atunci de religia sa este asemenea celui care ține un tăciune aprins — sau a spus: spini.” În lanț se află Ibn Lahīʿa. Al-Albānī a spus în al-Ṣaḥīḥa, 2/682: „Lanțul său nu este rău ca susținere. Transmițătorii sunt de încredere, în afara lui Ibn Lahīʿa, care are o memorie slabă.”

A doua: Al-Tirmidhī, nr. 3058; Abū Dāwūd, nr. 4341; Ibn Mājah, nr. 4063; al-Baghawī, Sharḥ al-Sunna, 14/344, și Tafsīr, 3/110, cu o formulare lungă la sfârșitul căreia se spune: „Înaintea voastră vor veni zile în care răbdarea va fi

Cei care se țin de Sunna Trimisului ﷺ și merg pe metoda înaintașilor vor fi străini la sfârșitul vremurilor, după cum a vestit el ﷺ:

فطوبى للغرباء الذين يصلحون ما أفسد الناس من بعدي
من سنتي

*Ferice de străinii care îndreaptă ceea ce oamenii au stricat din Sunna mea după mine!*⁴⁰⁴¹

Relatare profetică

asemenea ținerii unui tăciune aprins. Cel care lucrează atunci va avea răsplata a cincizeci de oameni care săvârșesc fapte asemenea faptelor voastre.” Lanțul se întemeiază pe: 1. ‘Utba ibn Abī Ḥakīm — sincer, dar greșește; 2. ‘Amr ibn Jāriya — acceptat; 3. Abū Umayya al-Sha‘bānī al-Dimashqī — acceptat.

A treia: De la Ibn Mas‘ūd — Allah să fie mulțumit de el —, ca relatare profetică: „Va veni peste oameni o vreme în care cel care se ține de Sunna mea, când comunitatea mea se află în neînțelegere, va fi asemenea celui care ține un tăciune aprins.” Al-Albānī a spus în al-Ṣaḥīḥa, 2/683: „L-au transmis Abū Bakr al-Kalābādhi în Miftāḥ al-ma‘ānī, fila 118/2, și al-Diyā’ al-Maqdisī în al-Muntaqā, 99/1. Al-Suyūṭi l-a atribuit lui al-Ḥakīm al-Tirmidhī, de la Ibn Mas‘ūd, iar al-Munāwī a lăsat locul necompletat. În concluzie, prin aceste relatări de susținere, hadithul — adică relatarea anterioară a lui Anas — este autentic și statornicit, fiindcă în niciuna dintre căile sale nu se află un transmițător acuzat, mai ales că al-Tirmidhī și alții au considerat unele dintre ele ḥasan. Allah știe mai bine.”

Al-Mubārakfūrī a spus în explicarea relatării lui Anas, în Tuḥfat al-aḥwadhī, 6/445: „Al-Ṭibī a spus: «După cum cel care ține un tăciune aprins nu poate îndura arderea mâinii, tot astfel omul credincios din acea vreme nu se poate menține în religia sa, din pricina dominației păcătoșilor și a păcatelor, a răspândirii nelegiuirii și a slăbirii credinței.» Al-Qārī a spus: «Sensul vădit al hadithului este că, după cum nu poți ține un tăciune aprins decât cu multă răbdare și îndurarea unei greutăți covârșitoare, tot astfel, în acea vreme, păstrarea religiei și a luminii credinței nu este cu puțință decât cu o răbdare măreață.»”

40 Al-Tirmidhī, Cartea credinței, nr. 2630.

41 Al-Tirmidhī, nr. 2630, cu această formulare, spunând: „Ḥasan ṣaḥīḥ.” Abū Nu‘aym, al-Ḥilya, nr. 98; al-Baghawī, fără lanț complet, în Sharḥ al-Sunna, 1/120–121, de la ‘Amr ibn ‘Awf — Allah să fie mulțumit de el. În lanțul său se află Kathīr ibn ‘Abd Allāh al-Muzanī, care este abandonat.

الذين يصلحون إذا فسد الناس

*Cei care rămân drepecți când oamenii se strică.*⁴²⁴³

Relatare profetică

Aceasta cere mai întâi cunoașterea Cărții lui Allah, a Sunnei Trimisului Său ﷺ, a metodei înaintașilor evlavioși și a căii lor.

Hadithul este autentic prin alte căi. Muslim l-a transmis în Șahiḥ, nr. 145, de la Abū Hurayra — Allah să fie mulțumit de el — cu formularea: „Islamul a început străin și se va întoarce străin așa cum a început. Ferice de străini!” L-au mai transmis Aḥmad, 2/389; Ibn Mājah, nr. 3986; al-Lālakā’ī, nr. 174; al-Ājurri în al-Ghurabā’, nr. 4; și Ibn Manda în al-Īmān, nr. 422–423. Din relatarea lui Ibn ‘Umar — Allah să fie mulțumit de amândoi: Muslim, nr. 146, și Ibn Manda, al-Īmān, nr. 421. Din relatarea lui Ibn Mas‘ūd — Allah să fie mulțumit de el: Aḥmad, 1/398; al-Tirmidhī, nr. 2629; Ibn Mājah, nr. 3988; al-Dārimī, nr. 2758; al-Ājurri, al-Ghurabā’, nr. 2; și al-Baghawī, Sharḥ al-Sunna, nr. 64. Aḥmad, 1/184, l-a transmis de la Sa‘d ibn Abī Waqqāš — Allah să fie mulțumit de el. Ibn Mājah, nr. 3987, și al-Ājurri, al-Ghurabā’, nr. 5, l-au transmis de la Anas — Allah să fie mulțumit de el.

42 Aḥmad, 4/74.

43 Cu această formulare: al-Ṭabarānī, al-Kabīr, nr. 7659, și al-Ājurri în al-Ghurabā’, nr. 5, de la Abū al-Dardā’, Abū Umāma, Wāthila ibn al-Asqa‘ și Anas ibn Mālik — Allah să fie mulțumit de ei. În lanț se află Kathir ibn Marwān al-Shāmī, care este abandonat. L-au transmis și al-Lālakā’ī, nr. 173, și al-Ṭabarānī în al-Awsaṭ, potrivit al-Majma‘, 7/278, de la Jābir — Allah să fie mulțumit de el. În acest lanț se află Abū ‘Ayyāsh al-Nu‘mān al-Ma‘āfirī, care este necunoscut.

Din relatarea lui Ibn ‘Umar — Allah să fie mulțumit de amândoi: Abū Ya‘lā în al-Musnad, pomenit în al-Maṭālib al-‘āliya de Ibn Ḥajar, nr. 483. Din relatarea lui ‘Abd al-Raḥmān ibn Sunna: ‘Abd Allāh, fiul imamului Aḥmad, în al-Zawā‘id, 4/73–74, și Ibn ‘Adī, al-Kāmil, 4/1615. Din relatarea lui Sahl ibn Sa‘d al-Sā‘idī — Allah să fie mulțumit de el: al-Ṭabarānī, al-Kabīr, 6/202. În lanț se află Bakr ibn Sulaym al-Ṣawwāf, care este slab.

Ținerea de acestea cere răbdare în fața vătămarilor care îl pot ajunge pe om. De aceea Allah Preaslăvitul și Preaînaltul spune:

﴿وَالْعَصْرُ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالحَقِّ وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ﴾

*Pe timp! Omul este în pierdere, în afara celor care cred, săvârșesc fapte bune, se îndeamnă unii pe alții la adevăr și se îndeamnă unii pe alții la răbdare.*⁴⁴

Coran 103:1-3

﴿وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ﴾

*Și se îndeamnă unii pe alții la răbdare.*⁴⁵

Coran 103:3 · Fragment coranic

Aceasta arată că vor întâmpina greutăți în credința, în faptele și în îndemnul lor reciproc la adevăr. Vor îndura asprime din partea oamenilor, mustrare și dojană. Pot fi amenințați, uciși ori loviți, dar răbdă atât timp cât se află pe adevăr, sunt răbdători în el și rămân statornici. Dacă li se arată că au greșit în ceva, se întorc la ceea ce este corect, fiindcă acesta este scopul lor.

⁴⁴ Coran 103:1-3.

⁴⁵ Coran 103:3.

Originile sectelor: Qadariyya

ذكر أصول الفرق . الفرقة الأولى القدرية

Dezbinarea s-a produs de timpuriu. În această conferință vom vorbi despre patru grupări care reprezintă, în linii mari, rădăcinile celorlalte.

Prima grupare: Qadariyya

Prima care a apărut a fost gruparea Qadariyya, spre sfârșitul vremii companionilor.

Qadariyya sunt cei care neagă predestinarea. Ei spun că lucrurile care se petrec în acest univers nu sunt prin predestinarea și hotărârea lui Allah Preaslăvitul și Preaînaltul, ci se produc prin fapta robului, fără o rânduire anterioară de la Allah, Cel Puternic și Măreț. Astfel au negat al șaselea stâlp al credinței. Stâlpii credinței sunt șase: credința în Allah, în îngerii Săi, în cărțile Sale, în trimișii Săi, în Ziua de Apoi și în predestinare, în binele și răul ei, toate de la Allah Preaslăvitul și Preaînaltul.

Au fost numiți Qadariyya și au fost numiți „*magii acestei comunități*”. De ce?

Fiindcă pretind că fiecare își creează propria faptă și că aceasta nu se petrece prin rânduirea lui Allah. Au afirmat astfel existența unor creatori alături de Allah, asemenea magilor care spun că universul are doi creatori, lumina și întunericul: lumina a creat binele, iar întunericul a creat răul.

Qadariyya au mers dincolo de magi, fiindcă au afirmat existența mai multor creatori, spunând că fiecare își creează propria faptă. De aceea au fost numiți „*magii acestei comunități*”.

În extrema opusă se află gruparea Jabriyya. Ei spun: „*Robul este constrâns în fapta sa. Nu are faptă proprie și nici alegere, ci este ca pana pe care vântul o mișcă fără voia ei.*”

Aceștia sunt numiți Jabriyya și reprezintă extrema Qadariyya care a exagerat în afirmarea predestinării și l-a lipsit pe rob de alegere.

Prima grupare se află la polul opus: a afirmat alegerea omului și a exagerat în aceasta până când a spus că el își creează propria faptă independent de Allah. Preaînalt este Allah față de ceea ce spun!

Aceștia sunt numiți „*Qadariyya negatori*”. Printre ei se află Mu‘tazila și cei care îi urmează.

Aceasta este gruparea Qadariyya, cu cele două ramuri ale sale:

1. Cei care exagerează în negare.

2. Cei care exagerează în afirmare.

Qadariyya s-au împărțit în multe grupări, al căror număr numai Allah îl știe. Când omul părăsește adevărul, rătăcește prin abatere. Fiecare grupare își născocoște o doctrină prin care se desprinde de cea dinaintea ei. Aceasta este starea oamenilor rătăcirii: mereu în ruptură și dezbinare, mereu cu idei și concepții noi, diferite și potrivnice.

La Ahl al-Sunna wa-l-Jamā‘a nu apar însă tulburare și neînțelegere, fiindcă se țin de adevărul venit de la Allah Preaslăvitul și Preaînaltul. Se țin de Cartea lui Allah și de Sunna Trimisului Său ﷺ, astfel că nu se dezbină și nu se află în neînțelegere, fiindcă merg pe aceeași metodă.

A doua grupare: Khawārij

الفرقة الثانية الخوارج

Aceștia sunt cei care s-au ridicat împotriva conducătorului spre sfârșitul vremii lui ʿUthmān — Allah să fie mulțumit de el. Ridicarea lor a dus la uciderea lui ʿUthmān — Allah să fie mulțumit de el.

Apoi, în timpul califatului lui ʿAlī — Allah să fie mulțumit de el —, răul lor a sporit. S-au desprins de el, l-au declarat necredincios și i-au declarat necredincioși pe companionii, fiindcă nu au fost de acord cu doctrina lor. Ei îl socotesc necredincios pe cel care li se împotrivesc în doctrină. I-au declarat astfel necredincioși pe cei mai buni dintre oameni, companionii Trimisului lui Allah ﷺ. De ce? Fiindcă nu au fost de acord cu rătăcirea și necredința lor.

Doctrina lor este că nu se țin de Sunna și de comunitate, nu ascultă de conducător și socotesc că ridicarea împotriva lui face parte din religie și că ruperea unității este din religie.⁴⁶ Aceasta

46 În vremea noastră, pe cel care consideră că trebuie ascultat conducătorul în ceea ce nu este păcat îl pot numi agent, lingușitor ori naiv. Îi vezi atacându-și conducătorul și făcându-i publice defectele de la amvon și în adunările lor, deși Trimisul ﷺ spune: „Cine vrea să-i dea conducătorului un sfat într-o chestiune să nu o facă în public, ci să-l ia de mână și să stea deoparte cu el. Dacă îi primește sfatul, aceasta este ceea ce se dorește; dacă nu, el și-a împlinit datoria.” Aḥmad, 3/404, de la ʿIyād ibn Ghanm — Allah să fie mulțumit de el —, și Ibn Abī ʿĀṣim în al-Sunna, 2/522. Dacă însă conducătorul hotărăște să-l oprească pe unul dintre ei să vorbească în adunările publice, se strâng și merg în demonstrații, crezând din neștiință că oprirea ori întemnițarea unuia dintre ei îngăduie revolta. Oare nu au auzit cuvintele Profetului ﷺ din relatarea lui ʿAwf ibn Mālik al-Ashjaʿī — Allah să fie mulțumit de el —, la Muslim, nr. 1855: „Nu, atât timp cât statornicesc rugăciunea între voi”? În hadithul lui ʿUbāda ibn al-Ṣāmit — Allah să fie mulțumit de el —, din cele două Ṣaḥīḥ-uri, se spune: „În afară de cazul în care vedeți o necredință vădită pentru care aveți dovadă de la

este contrariul îndemnului Trimisului ﷺ de a rămâne în ascultare.⁴⁷

Și este contrariul a ceea ce Allah a poruncit în cuvintele Sale:

﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾

*Ascultați de Allah, ascultați de Trimis și de cei investiți cu autoritate dintre voi.*⁴⁸

Coran 4:59 · Fragment coranic

Allah, Cel Măreț și Preaînalt, a făcut ascultarea de conducător o parte a religiei, iar Profetul ﷺ a făcut ascultarea de conducător o parte a religiei. El ﷺ a spus:

Allah.” Aceasta a fost când companionii l-au întrebat și i-au cerut îngăduința de a lupta împotriva conducătorilor nedrepti.

Oare nu știu aceștia cât a stat imamul Aḥmad în închisoare și unde a murit șeicul Islamului Ibn Taymiyya? Nu a fost imamul Aḥmad închis câțiva ani și biciuit din pricina chestiunii creării Coranului? Atunci de ce nu le-a poruncit oamenilor să se ridice împotriva califului? Oare nu știu că șeicul Islamului a rămas în închisoare mai mult de doi ani și a murit acolo? De ce nu le-a poruncit oamenilor să se ridice împotriva conducătorului, deși cei doi erau la culmea virtuții și a cunoașterii? Cum rămâne cu cei de sub rangul lor?

Aceste idei și fapte nu au ajuns la noi decât după ce tinerii au început să-și ia cunoașterea de la cutare gânditor contemporan, de la cutare literat și poet și de la cutare scriitor islamic, lăsând în urmă oamenii cunoașterii și cărțile înaintașilor. Nu există putere și nici tărie decât prin Allah.

⁴⁷ A se vedea explicația și relatările despre rămânerea alături de comunitate din nota anterioară.

⁴⁸ Coran 4:59.

أوصيكم بتقوى الله والسمع والطاعة، وإن تأمر عليكم
عبد، فإنه من يعش منكم فسيروا اختلافًا كثيرًا

*Vă îndemn la teama de Allah, la ascultare și supunere, chiar dacă ajunge să vă conducă un rob. Cel care va trăi dintre voi va vedea multă neînțelegeră...*⁴⁹⁵⁰

Relatare profetică

Ascultarea de conducătorul musulman face, așadar, parte din religie. Khawārij spun: „Nu, noi suntem liberi.” Aceasta este calea revoluțiilor de astăzi.

Khawārij sunt cei care doresc să dezbine comunitatea musulmanilor, să rupă legătura ascultării și să nu asculte de Allah și de Trimisul Său în această chestiune. Ei consideră că cel care săvârșește un păcat major este necredincios.

Cel care săvârșește un păcat major este, de pildă, cel care comite adulter, hoțul ori băutorul de vin. Ei îl socotesc necredincios, în timp ce Ahl al-Sunna wa-l-Jamā‘a îl socotesc „musulman cu credință incompletă”.⁵¹

49 Abū Dāwūd, Cartea Sunnei, nr. 4607; al-Dārimī, Introducerea, nr. 95.

50 Referințele acestui hadith au fost indicate mai sus.

51 Chiar dacă săvârșește păcatul major tratându-l cu ușurătate, nu devine necredincios atât timp cât nu îl socotește îngăduit, contrar celor care spun că săvârșirea lui cu ușurătate este o necredință care scoate din religie. Această afirmație este întocmai afirmația khārijților, după cum a spus șeicul nostru ‘Abd al-‘Azīz ibn ‘Abd Allāh ibn Bāz când a fost întrebat la Tā’if, în anul 1415 h.

Îl numesc păcătos rămas în religie: „*dreptcredincios prin credința sa, păcătos prin păcatul său major*”. Din Islam nu scot decât asocierea și lucrurile cunoscute care anulează Islamul. Păcatele mai mici decât asocierea nu scot din credință, chiar dacă sunt majore. Allah Preaînaltul a spus:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ﴾

*Allah nu iartă să I se asocieze ceva, dar iartă ceea ce este mai puțin decât aceasta cui voiește.*⁵²

Coran 4:48 · Fragment coranic

Khawārij spun că cel care săvârșește un păcat major este necredincios, nu va fi iertat și va rămâne veșnic în Foc. Aceasta se împotrivesc celor venite în Cartea lui Allah Preaslăvitul și Preaînaltul.

Cauza este lipsa lor de înțelegere a religiei.

Luați aminte: ceea ce i-a făcut să cadă în aceasta este lipsa înțelegerii. Sunt un grup care s-a înăspriț în adorare, rugăciune, post și recitarea Coranului și care are o râvnă puternică, dar nu înțelege. Aceasta este nenorocirea.

Străduința în evlavie și adorare trebuie să fie însoțită de înțelegerea religiei și de cunoaștere.

De aceea Profetul ﷺ i-a descris companionilor săi astfel: companionii își vor socoti rugăciunea neînsemnată în comparație cu rugăciunea lor și adorarea neînsemnată în comparație cu adorarea lor. Apoi el ﷺ a spus:

52 Coran 4:48.

يمرقون من الدين كما يمرق السهم من الرمية

*Ies din religie așa cum săgeata străpunge vânatul și iese din el.*⁵³⁵⁴

Relatare profetică

În pofida adorării, a purtării lor drepte, a rugăciunii de noapte și a privegherii, străduința lor nu s-a întemeiat pe un principiu corect și pe cunoaștere corectă. De aceea s-a prefăcut în rătăcire, nenorocire și rău pentru ei și pentru comunitate. Nu s-a cunoscut vreodată despre Khawārīj că ar fi luptat împotriva necredincioșilor. Ei luptă împotriva musulmanilor, după cum a spus el ﷺ:

يقتلون أهل الإسلام ويدعون أهل الأوثان

*Îiucid pe oamenii Islamului și îi lasă pe adoratorii idolilor.*⁵⁵⁵⁶

Relatare profetică

-
- 53 Al-Bukhārī, Cartea virtuților, nr. 7432; Muslim, Cartea daniei, nr. 1064; al-Nasā'ī, Cartea interzicerii vărsării sângelui, nr. 4101; Abū Dāwūd, Cartea Sunnei, nr. 4764; Aḥmad, 3/5.
- 54 Fragment dintr-un hadith lung: Aḥmad, 3/73; al-Bukhārī, nr. 7432; Muslim, nr. 1064; al-Nasā'ī, nr. 2578 și 4101; Abū Dāwūd, nr. 4764; și al-Ṭayālīsī, nr. 2234, de la Abū Sa'īd — Allah să fie mulțumit de el.
- Din relatarea lui 'Alī ibn Abī Ṭālib — Allah să fie mulțumit de el: al-Bukhārī, nr. 3611, 5057 și 6930; Muslim, nr. 1066; Abū Dāwūd, nr. 4767; al-Ṭayālīsī, nr. 168; al-Nasā'ī, nr. 4102; și Aḥmad, 1/81 și 113.
- Din relatarea lui Jābir — Allah să fie mulțumit de el: Aḥmad, Muslim, al-Nasā'ī și Ibn Mājah. Din relatarea lui Sahl ibn Ḥunayf — Allah să fie mulțumit de el: cei doi autori ai Ṣaḥīḥ-urilor și al-Nasā'ī. Din relatarea lui Ibn Mas'ūd — Allah să fie mulțumit de el: Aḥmad, al-Tirmidhī și Ibn Mājah. Din relatarea lui Abū Barza al-Aslamī — Allah să fie mulțumit de el: Aḥmad, al-Ṭayālīsī, al-Nasā'ī și al-Ḥākim. Din relatarea lui Abū Sa'īd și Anas — Allah să fie mulțumit de amândoi: Aḥmad, Abū Dāwūd și al-Ḥākim în al-Mustadrak. Din relatarea lui Abū Bakra — Allah să fie mulțumit de el: Aḥmad și al-Ṭabarānī. Din relatarea lui 'Āmir ibn Wāthila — Allah să fie mulțumit de el: al-Ṭabarānī.
- 55 Al-Bukhārī, Cartea monoteismului, nr. 7432; Muslim, Cartea daniei, nr. 1064; al-Nasā'ī, Cartea daniei, nr. 2578; Abū Dāwūd, Cartea Sunnei, nr. 4764; Aḥmad, 3/68.

În istoria khārijîților nu am cunoscut vreo zi în care să fi luptat împotriva necredincioșilor și a asociatorilor. Au luptat mereu împotriva musulmanilor: l-au ucis pe ‘Uthmān, pe ‘Alī ibn Abī Ṭālib, pe al-Zubayr ibn al-‘Awwām și pe cei mai buni dintre companioni. Continuă să-i ucidă pe musulmani. Aceasta se datorează neștiinței lor în religia lui Allah, Cel Puternic și Măreț, în pofida evlaviei, adorării și străduinței lor. Fiindcă toate acestea nu s-au întemeiat pe cunoaștere corectă, s-au întors ca o nenorocire asupra lor. De aceea eruditul Ibn al-Qayyim îi descrie astfel:

ولهم نصوص قصروا في فهمها
فأتوا من التقصير في العرفان

Au texte pe care nu le-au înțeles îndeajuns; au fost loviți tocmai prin această lipsă de înțelegere.⁵⁷

Vers din Nūniyya lui Ibn al-Qayyim

Au adus ca dovezi texte pe care nu le înțeleg: texte din Coran și din Sunna care amenință cu pedeapsa pentru păcate, fără să le înțeleagă sensul și fără să le pună în legătură cu celelalte texte, care făgăduiesc iertarea și primirea pocăinței celui al cărui păcat este mai mic decât asocierea. Au luat o parte și au lăsat alta, din pricina neștiinței lor.

Râvna și înflăcărarea pentru religie nu sunt de ajuns. Ele trebuie să se întemeieze pe cunoaștere și pe înțelegerea religiei lui Allah, Cel Puternic și Măreț, să izvorască din cunoaștere și să fie puse la locul lor.

Râvna pentru religie este bună și înflăcărarea pentru ea este bună, dar trebuie îndrumate prin urmarea Cărții și a Sunnei.

56 Fragment dintr-un hadith lung: Aḥmad, 3/73 și 68, și pe scurt în 3/72; al-Bukhārī, nr. 7432, și pe scurt nr. 4667; Muslim, nr. 1064; al-Nasā’ī, nr. 2578 și 4101; Abū Dāwūd, nr. 4764; al-Ṭayālīsī, nr. 2234.

57 Nūniyya lui Ibn al-Qayyim, numită al-Kāfiya al-shāfiya fi al-intiṣār li-l-firqa al-nājiya, p. 97.

Nimeni nu a avut mai multă râvnă pentru religie și nu le-a dorit musulmanilor binele mai mult decât companionii — Allah să fie mulțumit de ei. Cu toate acestea, i-au combătut pe khārijii din pricina primejdiei și a răului lor.

‘Alī ibn Abī Ṭālib — Allah să fie mulțumit de el — a luptat împotriva lor și i-a înfrânt cumplit în bătălia de la al-Nahrawān. S-a împlinit astfel ceea ce vestise el ﷺ. Profetul ﷺ îi făgăduise bine și Paradisul celui care îi va ucide. ‘Alī ibn Abī Ṭālib a fost cel care i-a ucis și a dobândit făgăduința Trimisului ﷺ.⁵⁸

I-a ucis pentru a înlătura răul lor de la musulmani.

Musulmanii din orice epocă, atunci când constată existența acestei doctrine rele, au datoria să o trateze mai întâi prin chemarea la Allah și prin lămurirea oamenilor. Dacă adepții ei nu se conformează, luptă împotriva lor pentru a le înlătura răul.

58 Al-Bukhārī, Ṣaḥīḥ, nr. 6930; Muslim, Ṣaḥīḥ, nr. 1066; Aḥmad, al-Musnad, 1/113; Ibn Abī ‘Āṣim, al-Sunna, nr. 914; și ‘Abd Allāh, fiul imamului Aḥmad, al-Sunna, nr. 1487, de la ‘Alī — Allah să fie mulțumit de el —, care a spus: „L-am auzit pe Trimisul lui Allah ﷺ spunând: «La sfârșitul vremurilor vor ieși oameni tineri, cu judecată nechibzuită, care rostesc dintre cele mai bune cuvinte ale făpturilor, dar credința lor nu le trece de gâtleejuri. Oriunde îi întâlnești, uci-deți-i, căci uciderea lor va aduce răsplată în Ziua Învierii celui care îi ucide.»”

Abū Sa‘īd al-Khudrī — Allah să fie mulțumit de el —, după ce a relatat un hadith despre khārijii și semnele lor, a spus: „Mi-au relatat douăzeci sau mai bine de douăzeci dintre companionii Trimisului lui Allah ﷺ că ‘Alī a fost cel care a condus uciderea lor.” Aḥmad, al-Musnad, 3/33, și fiul său în al-Sunna, nr. 1512.

Aḥmad, 1/59; Muslim, nr. 1066; și ‘Abd Allāh, fiul imamului Aḥmad, al-Sunna, nr. 1471, de la ‘Alī — Allah să fie mulțumit de el —, care a relatat că Trimisul lui Allah ﷺ a spus: „Va ieși un grup printre care se află un om cu mâna scurtată — ori a spus: cu mâna neîntreagă, ori cu mâna nede-zvoltată. Dacă nu m-aș teme să deveniți peste măsură de încrezători, v-aș spune ce a făgăduit Allah, prin gura Profetului Său, celor care luptă împotriva lor.” Muslim, nr. 1065; Abū Dāwūd, nr. 4667; și ‘Abd Allāh, fiul imamului Aḥmad, al-Sunna, nr. 1511, de la Abū Sa‘īd al-Khudrī — Allah să fie mulțumit de el —, care a relatat că Trimisul lui Allah ﷺ a spus: „Un grup va ieși din religie în timpul unei dezbinări a musulmanilor. Îl va ucide cea dintre cele două tabere care este mai aproape de adevăr.” Porunca de a lupta împotriva lor și meritul ei au venit în multe hadithuri, pe care nu este loc să le amintim aici.

‘Alī ibn Abī Ṭālib — Allah să fie mulțumit de el — l-a trimis la ei pe vărul său, ‘Abd Allāh ibn ‘Abbās, eruditul comunității și tâlcuitorul Coranului. A dezbătut cu ei, iar șase mii s-au întors din rătăcire. A rămas însă un număr mare care nu s-a întors. Atunci conducătorul dreptcredincioșilor, ‘Alī ibn Abī Ṭālib, împreună cu companionii, a luptat împotriva lor, pentru a îndepărta răul și vătămarea lor de la musulmani.

Aceasta este gruparea Khawārij și doctrina ei.

A treia grupare: Shī'a

الفرقة الثالثة الشيعة

Shī'a sunt cei care se declară susținători ai familiei Profetului. Înțelesul de bază al termenului tashayyū' este urmarea și sprijinirea:

﴿وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ﴾

*Ibrāhīm a fost dintre cei care au urmat calea lui.*⁵⁹

Coran 37:83

Adică Ibrāhīm s-a aflat printre adepții lui și printre susținătorii religiei sale. După ce Allah Preaslăvitul a pomenit întâmplarea lui Nūḥ, a spus:

﴿وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ﴾

*Ibrāhīm a fost dintre cei care au urmat calea lui.*⁶⁰

Coran 37:83

Tashayyū' înseamnă la origine urmarea și sprijinirea. Apoi termenul a ajuns să desemneze această grupare care pretinde că urmează familia Profetului, adică pe 'Alī ibn Abī Ṭālib — Allah să fie mulțumit de el — și pe urmașii săi.

Ei pretind că 'Alī a fost desemnat prin testament pentru califat după Trimis ﷺ și că Abū Bakr, 'Umar, 'Uthmān și companionii l-au nedreptățit pe 'Alī și i-au răpit califatul. Așa spun ei.

Au mințit în această privință, fiindcă toți companionii au fost de acord cu jurământul de ascultare față de Abū Bakr.

⁵⁹ Coran 37:83.

⁶⁰ Coran 37:83.

Printre ei s-a aflat și 'Alī — Allah să fie mulțumit de el —, care i-a depus jurământul lui Abū Bakr, apoi lui 'Umar și lui 'Uthmān.

Aceasta înseamnă că ei l-au învinuit de trădare pe 'Alī — Allah să fie mulțumit de el.

I-au declarat necredincioși pe companionii, în afara unui mic număr dintre ei. Au ajuns să-i blesteme pe Abū Bakr și pe 'Umar și să-i numească „*cei doi idoli ai Quraysh*”.

Doctrina lor cuprinde exagerarea în privința imamilor din familia Profetului și atribuirea dreptului de a legifera și de a abroga rânduili.

Pretind că în Coran s-a intervenit și s-a scos din el. Au ajuns să-i ia pe imami drept stăpâni în afara lui Allah, să ridice sanctuare și cupole peste mormintele lor, să le înconjoare, să sacrifice pentru ele și să le închine legăminte.

Shi'a s-au împărțit în multe grupări. Unele sunt mai puțin grave, altele mai aspre. Printre ele se află Zaydiyya, Rāfiḍa celor doisprezece imami, Ismā'īliyya, Fāṭimiyya, Qarāmiṭa și multe altele, un număr mare de grupări.

Așa se întâmplă cu oricine părăsește adevărul: rămâne în neînțelegere și dezbinare. Allah Preaînaltul a spus:

﴿فَإِنْ ءَامَنُوا بِمِثْلِ مَا ءَامَنَ بِهِ ۖ فَقَدِ اهْتَدَوْا ۖ وَإِنْ تَوَلَّوْا ۖ

فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ ۖ فَسَيَكْفِيكَهُمُ ٱللَّهُ ۚ وَهُوَ ٱلْسَمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ۝

*Dacă ei cred asemenea vouă, atunci sunt călăuziți. Dacă însă se întorc, se află în dezbinare. Allah îți va fi de ajuns împotriva lor. El este Cel care aude și știe.*⁶¹

Coran 2:137

61 Coran 2:137.

Cel care părăsește adevărul este încercat prin fals, abatere și dezbinare. Nu ajunge la vreun rezultat, ci la pierdere. Căutăm ocrotire la Allah!

Shī'a s-au împărțit în multe secte și credințe.

Qadariyya s-au împărțit și ei.

Khawārij s-au împărțit în multe grupări: Azāriqa, Ḥarūriyya, Najadāt, Șufriyya și Ibāḍiyya. Printre ei se află extremiști și unii mai puțin extremi.

8 A patra grupare: Jahmiyya

الفرقة الرابعة الجهمية

Jahmiyya — știi oare ce sunt Jahmiyya?!

Jahmiyya își trag numele de la al-Jahm ibn Șafwān, care a învățat de la al-Ja'd ibn Dirham. Al-Ja'd ibn Dirham a învățat de la Țālūt, iar Țālūt a învățat de la evreul Labid ibn al-A'sam. Ei sunt, așadar, ucenicii evreilor.

Care este doctrina Jahmiyya?

Doctrina lor este că nu afirmă pentru Allah niciun nume și nicio însușire. Pretind că El este o Ființă lipsită de nume și de însușiri, fiindcă afirmarea acestora ar presupune, după părerea lor, asocierea și existența mai multor divinități. Așa spun ei.

Aceasta este îndoiala lor blestemată.

Nu știm ce spun despre ei înșiși. Unul dintre ei este descris ca învățat, bogat, meșteșugar și negustor. Un singur om are mai multe însușiri. Înseamnă aceasta că este mai multe persoane?!

Aceasta sfidează rațiunea. Existența mai multor nume și însușiri nu presupune existența mai multor divinități. Când asociatorii din vechime l-au auzit pe Profet ﷺ spunând „O, Milostivule! O, Îndurătorule!”, au spus: „El pretinde că adoră o singură divinitate, dar cheamă mai multe divinități!” Atunci Allah Preaslăvitul și Preaînaltul a revelat:

﴿قُلْ أَدْعُوا اللَّهَ أَوْ أَدْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ﴾

Spune: „Chemați-L Allah sau chemați-L al-Raḥmān! Oricum L-ați chema, ale Lui sunt numele cele mai frumoase.”⁶²⁶³

Coran 17:110 · Fragment coranic

Numele lui Allah sunt multe și arată desăvârșirea și măreția Sa, Preaslăvitul și Preaînaltul. Nu arată existența mai multor divinități, după cum spun ei, ci măreția și desăvârșirea.

Cât despre o ființă lipsită de orice însușire, aceasta nu există. Este cu neputință să existe ceva care să nu aibă nicio însușire, fie și numai însușirea existenței.

Printre argumentele lor îndoielnice se află afirmația: „Afirmarea însușirilor presupune asemănarea, deoarece aceste însușiri se întâlnesc și la făpturi.”

Această afirmație este falsă. Însușirile Creatorului I se potrivesc Lui, iar însușirile făpturilor li se potrivesc lor; prin urmare, nu există asemănare.

Jahmiyya au adăugat rătăcirii lor în privința numelor și însușirilor negarea alegerii omului în chestiunea destinului, deoarece spun: „Robul nu are voință și nici posibilitatea de a alege, ci este constrâns să săvârșească faptele sale.”

Aceasta ar însemna că, dacă ar fi pedepsit pentru păcat, ar fi nedreptățit, fiindcă păcatul nu ar fi fapta lui, ci ar fi fost constrâns

62 Coran 17:110.

63 Tafsir Ibn Kathir, 4/359.

să-l săvârșească, după cum spun ei. Allah este mai presus de aceasta!

Ei au reunit doctrina constrângerii în privința destinului cu negarea numelor și însușirilor. La acestea au adăugat doctrina irjā' și afirmația că textul Coranului este creat:

﴿ظَلَمْتُ بَعْضَهَا فَوْقَ بَعْضٍ﴾

„Întunecimi unele deasupra altora.”⁶⁴

Coran 24:40 · Fragment coranic

Ibn al-Qayyim a spus:

جِيمٌ وَجِيمٌ ثُمَّ جِيمٌ مَعَهُمَا — مَقْرُونَةٌ مَعَ أَحْرِفٍ يَوْزَانِ
جَبْرٌ وَإِرْجَاءٌ وَجِيمٌ تَجْهَمُ — فَتَأَمَّلِ الْمَجْمُوعَ فِي الْمِيزَانِ
فَاحْكُمْ بِطَالِعِهَا لِمَنْ حَصَلَتْ — بِخُلَاصِهِ مِنْ رِبْقَةٍ
الْإِيمَانِ

Un jīm și încă un jīm, apoi un al treilea alături de ele,

Unite cu alte litere, așezate în măsură.

Jabr, irjā' și jīm-ul din tajahhum:

Cântărește-le împreună pe balanță!

Judecă apoi, după semnul lor, că acela care le-a adunat

S-a desprins de legătura credinței.⁶⁵

Ibn al-Qayyim · al-Nūniyya

Adică au reunit jabr, tajahhum și irjā': trei litere jīm. Al patrulea jīm este cel din Jahannam, Iadul.

⁶⁴ Coran 24:40.

⁶⁵ Ibn al-Qayyim, al-Nūniyya, p. 115.

Mu'tazila: credința și păcatele majore

مذهب المعتزلة

Pe scurt, aceasta este doctrina Jahmiyya, cunoscută pentru negarea numelor și însușirilor lui Allah, Preaslăvitul și Preaînaltul. Din ea s-au desprins doctrina Mu'tazila, doctrina Ash'ariyya și doctrina Maturidiyya.

Doctrina Mu'tazila constă în afirmarea numelor și negarea însușirilor. Însă ei afirmă nume golate de conținut: simple cuvinte care nu indică nici înțelesuri, nici însușiri.

Au fost numiți Mu'tazila deoarece conducătorul lor, Wāṣil ibn 'Aṭā', fusese unul dintre elevii lui al-Ḥasan al-Baṣrī, Allah să aibă milă de el, marele imam din generația următoare companionilor. Al-Ḥasan al-Baṣrī a fost întrebat care este statutul celui care săvârșește un păcat major. El a răspuns potrivit învățaturii Ahl al-Sunna wa-l-Jamā'a: *„Este un credincios cu o credință deficientă: credincios datorită credinței sale și păcătos datorită păcatului său major.”*

Wāṣil ibn 'Aṭā' nu a fost mulțumit de răspunsul învățătorului său. S-a separat și a spus: *„Nu! Eu consider că nu este nici credincios, nici necredincios, ci se află într-o poziție între cele două.”* S-a despărțit de învățătorul său, al-Ḥasan, și s-a așezat într-o parte a moscheii. În jurul lui s-a adunat un grup de oameni de joasă speță, care i-au îmbrățișat părerea.

Așa se întâmplă cu propovăduitorii rătăcirii în orice vreme: mulți oameni li se alătură. În aceasta se află o înțelepciune a lui Allah.

Au părăsit adunarea lui al-Ḥasan, învățatul Ahl al-Sunna, o adunare a binelui și a cunoașterii, și s-au alăturat adunării mu'tazilitului Wāṣil ibn 'Aṭā', rătăcit și pricinuitor de rătăcire.

Aceștia au semeni și în vremea noastră: îi părălesc pe învățații Ahl al-Sunna wa-l-Jamā'a și li se alătură celor cu o gândire deviată.⁶⁶

Din acel moment au fost numiți Mu'tazila, fiindcă s-au separat de Ahl al-Sunna wa-l-Jamā'a. Au început să nege însușirile lui Allah, Preaslăvitul și Preaînaltul, și să-I afirme nume golite de conținut. Despre cel care săvârșește un păcat major au spus, asemenea Khawārij, că va rămâne veșnic în Foc. S-au deosebit însă de Khawārij în privința statutului său în această viață,

66 Îi vezi adunând înregistrările și cărțile acestora și arătând mare interes pentru ele. Dacă le spui: „În aceste cărți se află lucruri care contravin credinței Ahl al-Sunna wa-l-Jamā'a, a înaintașilor dreptcredincioși, precum afirmația că textul Coranului este creat, interpretarea însușirilor, incitarea împotriva conducătorilor sau altele”, răspund: „Sunt greșeli mărunte, care nu ne împiedică să le citim și să le ascultăm.” Cărțile învățaților noștri, de ieri și de astăzi, sunt însă suficiente fără acestea. Astfel îi duc în rătăcire pe toți cei care îi ascultă:

﴿لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَمِنْ أَوَارِ الْدِّينِ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ
أَلَا سَاءَ مَا يَزُرُونَ﴾

„Pentru ca, în Ziua Învierii, să-și poarte poverile în întregime și o parte din poverile celor pe care îi duc în rătăcire fără știință. Cât de rău este ceea ce poartă!”

Coran 16:25

Oare nu știu că unii dintre înaintașii noștri dreptcredincioși au întrerupt legăturile cu cineva pentru o singură inovație sau pentru interpretarea unei singure însușiri? ‘Abd al-Wahhāb ibn ‘Abd al-Ḥakam al-Warrāq, unul dintre discipolii lui Aḥmad — Allah să aibă milă de ei — a fost întrebat despre Abū Thawr. El a spus: „În această privință nu urmez decât cuvântul lui Aḥmad ibn Ḥanbal: «Să fie întrerupte legăturile cu Abū Thawr și cu cei care spun ca el.»” Aceasta fiindcă interpretase hadithul despre chip, contrar învățăturii înaintașilor.

Ce se poate spune atunci despre cel ale cărui greșeli nu pot fi strânse și numărate decât în cărți întregi? Cu toate acestea, îi auzi pe unii spunând: „Sunt greșeli mărunte, care nu împiedică citirea lor!” Nu există putere și nici tărie decât prin Allah.

spunând că se află într-o poziție între cele două: nici credincios, nici necredincios.

Khawārij, în schimb, spun: „*Este necredincios.*”

Slavă lui Allah! Este cu puțință ca omul să nu fie nici credincios, nici necredincios?!

Allah Preaînaltul spune:

﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ﴾

„*El este Cel care v-a creat, iar dintre voi unii sunt necredincioși și alții credincioși.*”⁶⁷

Coran 64:2 · Fragment coranic

Nu a spus: „*Iar dintre voi sunt unii aflați într-o poziție între cele două.*” Dar oare aceștia pricep?

67 Coran 64:2.

10 Ash'ariyya și ramificarea doctrinelor

مذهب الأشاعرة

Din doctrina Mu'tazila s-a ramificat apoi doctrina Ash'ariyya.

Ash'ariyya își iau numele de la Abū al-Ḥasan al-Ash'arī, Allah să aibă milă de el.

Abū al-Ḥasan al-Ash'arī fusese mu'tazilit. Apoi Allah l-a binecuvântat și a înțeles falsitatea doctrinei Mu'tazila. Într-o zi de vineri s-a ridicat în moschee și a anunțat că se dezice de ea. Și-a scos o haină și a spus: „*M-am lepădat de doctrina Mu'tazila așa cum m-am lepădat de această haină.*” A trecut însă la doctrina Kullābiyya, adepții lui 'Abd Allāh ibn Sa'īd ibn Kullāb.

'Abd Allāh ibn Sa'īd ibn Kullāb afirma șapte însușiri și le nega pe celelalte. Spunea: „*Rațiunea nu dovedește decât șapte însușiri: cunoașterea, puterea, voința, viața, auzul, văzul și vorbirea.*” Susținea că acestea sunt dovedite de rațiune, iar ceea ce, în opinia sa, nu este dovedit de rațiune nu poate fi afirmat.

Apoi Allah l-a binecuvântat pe Abū al-Ḥasan al-Ash'arī, care a părăsit doctrina Kullābiyya și s-a întors la învățătura imamului Aḥmad ibn Ḥanbal. A spus: „*Afirm ceea ce afirmă imamul Ahl al-Sunna wa-l-Jamā'a, Aḥmad ibn Ḥanbal: Allah S-a înălțat deasupra Tronului, are Mână și are Chip.*” A menționat aceasta în cartea al-Ibāna 'an uṣūl al-diyāna și în cealaltă carte a sa, Maqālāt al-Islāmiyyīn wa-ikhtilāf al-muṣallīn, în care a declarat că urmează învățătura imamului Aḥmad ibn Ḥanbal. Totuși, i-au rămas unele abateri.

Adepții lui au rămas însă la doctrina Kullābiyya. Cei mai mulți urmează încă învățătura sa de dinainte. De aceea sunt numiți Ash'ariyya, prin raportare la al-Ash'arī și la doctrina pe care o susținuse anterior.

După întoarcerea sa la învățătura Ahl al-Sunna wa-l-Jamā'a, a-i atribui această doctrină este o nedreptate. Corect ar fi să fie numită „*doctrina Kullābiyya*”, nu doctrina lui Abū al-Ḥasan al-Ash'arī, Allah să aibă milă de el. El s-a căit de aceasta, a scris al-Ibāna 'an uṣūl al-diyāna și și-a declarat întoarcerea și atașamentul față de învățătura Ahl al-Sunna wa-l-Jamā'a, îndeosebi cea a imamului Aḥmad ibn Ḥanbal, Allah să aibă milă de el. I-au rămas însă unele abateri, precum afirmația despre vorbire: „*Ea este înțelesul lăuntric existent în Ființa Sa, iar Coranul este o redare — sau o exprimare — a vorbirii lui Allah, nu însăși vorbirea lui Allah.*”

Aceasta este doctrina Ash'ariyya, desprinsă din doctrina Mu'tazila.

Doctrina Mu'tazila s-a desprins, la rândul ei, din doctrina Jahmiyya.

Apoi s-au ramificat multe alte doctrine, toate având la origine doctrina Jahmiyya.

Acestea sunt, în linii mari, rădăcinile sectelor,⁶⁸

în ordinea prezentată:

Mai întâi: Qadariyya.

Apoi: Shī'a.

Apoi: Khawārij.

Apoi: Jahmiyya.

Acestea sunt rădăcinile sectelor.

68 Ibn Abi Randaqa al-Ṭurṭūshī a spus în Kitāb al-ḥawādith wa-l-bida', p. 14: „Să știi că învățații noștri, Allah să fie mulțumit de ei, au spus: rădăcinile inovațiilor sunt patru. Toate celelalte categorii ale celor șaptezeci și două de secte s-au despărțit și ramificat din acestea: Khawārij, prima sectă care s-a ridicat împotriva lui 'Alī ibn Abi Ṭālib, Allah să fie mulțumit de el; Rāfiḍa; Qadariyya; Murji'a.”

11 Ramificarea sectelor și învățătura Ahl al-Sunna

انتشار الفرق وتنوعها ومخالفة أهل السنة والجماعة لهم

După aceea s-au desprins multe secte, pe care numai Allah le poate număra. Despre ele au fost scrise cărți, printre care:

1. Al-Farq bayna al-firaq, de al-Baghdādī.
2. Al-Milal wa-l-niḥal, de Muḥammad ibn ‘Abd al-Karīm al-Shahrastānī.
3. Al-Fiṣal fī al-milal wa-l-niḥal, de Ibn Ḥazm.
4. Maqālāt al-Islāmiyyīn wa-ikhtilāf al-muṣallīn, de Abū al-Ḥasan al-Ash‘arī.

Toate aceste cărți prezintă sectele, varietatea și numărul lor, deosebiriile dintre ele și transformările prin care au trecut. Până în vremea noastră, aceste secte continuă să se transforme și să se înmulțească. Din ele apar alte doctrine și se desprind idei noi, provenite din ideea inițială. Pe adevăr au rămas numai Ahl al-Sunna wa-l-Jamā‘a. În orice timp și loc, ei rămân pe adevăr până la venirea Ceasului, după cum a spus Profetul ﷺ:

لا تزال طائفة من أمتي ظاهرين على الحق، لا يضرهم من خذلهم حتى يأتي أمر الله وهم كذلك

„Un grup din comunitatea mea va rămâne mereu biruitor pe adevăr. Cei care îi părăsesc nu le vor face rău, până când va veni porunca lui Allah, iar ei se vor afla tot în această stare.”⁶⁹⁷⁰

Relatare profetică

69 Muslim, al-Imāra, nr. 1920; al-Tirmidhī, al-Fitan, nr. 2229; Abū Dāwūd, al-Fitan wa-l-malāḥim, nr. 4252; Ibn Mājah, al-Fitan, nr. 3952; Aḥmad, 5/279.

Destinul și alegerea omului

Ahl al-Sunna wa-l-Jamā'a, slavă lui Allah, se deosebesc de Qadariyya, care neagă destinul. Ei cred în destin, unul dintre cei șase stâlpi ai credinței, și că nimic din acest univers nu se întâmplă decât prin hotărârea și destinul stabilite de Allah, Preaslăvitul și Preaînaltul, fiindcă El este Creatorul, Domnul, Stăpânul și Cel care cârmuiește:

﴿اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ۖ

مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾

„Allah este Creatorul tuturor lucrurilor și El este Ocrotitor peste toate. Ale Lui sunt cheile cerurilor și ale pământului.”⁷⁰

Coran 39:62–63 · Fragment coranic

Nimeni nu poate acționa în acest univers decât prin voia, voința, puterea și rânduiala Lui, Preaslăvitul.

Allah a știut dintotdeauna ceea ce a fost și ceea ce va fi. Apoi a scris acestea în Tabla Păstrată, le-a voit, le-a adus în existență și le-a creat, Preaslăvitul și Preaînaltul.

Robul are voință, își săvârșește faptele și are puterea de a alege. Nu este lipsit de voință și constrâns în faptele sale, după cum spun extremiștii Jabriyya. Ahl al-Sunna li se împotrivesc în această privință.

⁷⁰ Referințele acestei relatări au fost indicate și mai sus.

⁷¹ Coran 39:62–63.

În privința companionilor Trimisului lui Allah ﷺ, învățătura lor este să le arate tuturor loialitate, atât celor din familia Profetului, cât și celorlalți. Le sunt loiali tuturor companionilor: emigranților, sprijinitorilor și celor care i-au urmat în bine. Astfel împlinesc cuvântul Preaînaltului:

﴿وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا
وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا
غِلًّا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا﴾

„Iar cei care au venit după ei spun: «Domnul nostru, iartă-ne pe noi și pe frații noștri care ne-au precedat în credință și nu lăsa în inimile noastre ranchiună față de cei care au crezut!»”⁷²

Coran 59:10 · Fragment coranic

Ei se deosebesc de Shī'a, care fac deosebire între companionii Trimisului lui Allah ﷺ: unora le arată loialitate, iar altora dușmănie. Ahl al-Sunna le sunt loiali tuturor și îi iubesc pe toți. Companionii au ranguri diferite. Cei mai virtuoși sunt califii drept călăuziți, apoi ceilalți dintre cei zece cărora li s-a vestit Paradisul. Emigranții sunt mai virtuoși decât sprijinitorii. Cei care au participat la Badr au o virtute aparte, la fel și cei care au luat parte la Legământul Mulțumirii. Ei au aceste virtuți, Allah să fie mulțumit de ei.

⁷² Coran 59:10.

Spre deosebire de Khawārij, ei cred în ascultarea conducătorilor musulmanilor și în supunerea față de aceștia. Nu consideră îngăduită ridicarea împotriva conducătorului musulmanilor, chiar dacă el săvârșește o greșală, atât timp cât aceasta nu ajunge la necredință sau asociere. Profetul ﷺ a interzis ridicarea împotriva lor numai pentru păcate și a spus:

إِلَّا أَنْ تَرَوْا كُفْرًا بَوَاحًا، عِنْدَكُمْ فِيهِ مِنَ اللَّهِ بَرَهَانٌ

„Decât dacă vedeți o necredință vădită, pentru care aveți o dovadă de la Allah.”⁷³⁷⁴

Relatare profetică

73 Al-Bukhārī, al-Fitan, nr. 7056.

74 Acesta este un fragment din hadithul lui ‘Ubāda ibn al-Şāmit:

دَعَانَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَبَايَعَنَا، فَكَانَ فِيهِمَا أَخْذٌ عَلَيْنَا أَنْ بَايَعْنَا عَلَى السَّمْعِ وَالطَّاعَةِ، فِي مَنْشَطِنَا وَمَكْرَهِنَا، وَعُسْرِنَا وَيُسْرِنَا، وَأَثَرَةٍ عَلَيْنَا، وَأَنْ لَا نَنَازِعَ الْأَمْرَ أَهْلَهُ، قَالَ: إِلَّا أَنْ تَرَوْا كُفْرًا بَوَاحًا، عِنْدَكُمْ مِنَ اللَّهِ فِيهِ بَرَهَانٌ

„Trimisul lui Allah ﷺ ne-a chemat și i-am depus jurământul de credință. Între cele pentru care ne-a cerut să jurăm se aflau ascultarea și supunerea când suntem plini de râvnă și când ne este greu, în greutate și în înlesnire, chiar dacă altora li se acordă întâietate față de noi, și să nu le contestăm autoritatea celor care o dețin. A spus: «Decât dacă vedeți o necredință vădită, pentru care aveți o dovadă de la Allah.»”

Relatare profetică

Relatat de al-Bukhārī, nr. 7056, și Muslim, 3/1470, nr. 42.

De asemenea, în privința numelor și însușirilor lui Allah, ei se deosebesc de Jahmiyya și de ramurile desprinse din aceasta. Cred în ceea ce Allah a descris despre Sine și în ceea ce Trimisul Său ﷺ a descris despre El. Urmează Cartea și Sunna în această privință, fără asemănare ori echivalare cu făpturile, fără denaturare și fără negare, potrivit cuvântului Lui, Preaslăvitul și Preaînaltul:

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾⁷⁵

„Nimic nu este asemenea Lui, iar El este Cel care Aude, Cel care Vede.”⁷⁵

Coran 42:11 · Fragment coranic

Învățătura Ahl al-Sunna wa-l-Jamā‘a, slavă lui Allah, cuprinde întregul adevăr, în toate domeniile și în toate chestiunile, și se deosebește de tot ceea ce urmează sectele rătăcite și doctrinele false.

Cine dorește izbăvirea să urmeze această învățătură a Ahl al-Sunna wa-l-Jamā‘a.

În privința adorării, Ahl al-Sunna wa-l-Jamā‘a Îl adoră pe Allah potrivit cu ceea ce a adus Legea revelată, spre deosebire de sufiți, de cei care introduc inovații și de adepții superstițiilor. Aceștia nu se limitează, în adorarea lor, la Carte și la Sunna, ci urmează ceea ce le-au trasat șecii ordinelor și conducătorii rătăcirii.

Îl rugăm pe Allah ca, prin binefacerea și generozitatea Sa, să ne facă pe mine și pe voi dintre Ahl al-Sunna wa-l-Jamā‘a, să ne arate adevărul ca adevăr și să ne dăruiască urmarea lui, să ne arate falsul ca fals și să ne dăruiască ferirea de el. El este Cel care Aude și Răspunde.

Binecuvântarea și pacea lui Allah să fie asupra Profetului nostru Muḥammad, asupra familiei sale și a companionilor săi.

75 Coran 42:11.

12 Întrebări și răspunsuri

الأسئلة

Răspunsuri la câteva întrebări

După prelegere, șeicului, Allah să-l ocrotească, i-au fost adresate mai multe întrebări, printre care următoarele:

Prima întrebare: exagerarea în religie

Allah și Trimisul Său ﷺ au interzis exagerarea în religie. Oare exagerarea este cauza îndepărtării sectelor de Ahl al-Sunna wa-l-Jamā'a? Ce exemple pot fi date în privința acestor secte?

Răspuns:

În cazul Khawārij este limpede că motivul abaterii lor este exagerarea în religie. Au fost excesiv de aspri în adorare, fără călăuzire și înțelegere, și i-au declarat necredincioși pe oameni fără înțelegere, deoarece aceștia se deosebeau de ei în doctrină. Fără îndoială, exagerarea în religie este rădăcina nenorocirii. Preaînaltul a spus:

﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ﴾

„Spune: «O, oameni ai Scripturii! Nu exagerați în religia voastră, trecând dincolo de adevăr!»”⁷⁶

Coran 5:77 · Fragment coranic

76 Coran 5:77.

إياكم والغلو؛ فإنما أهلك من كان قبلكم الغلو

Profetul ﷺ a spus: „Feriți-vă de exagerare! Pe cei dinaintea voastră i-a nimicit tocmai exagerarea.”⁷⁷⁷⁸

Relatare profetică

În orice lucru, exagerarea înseamnă depășirea limitei cerute. Orice lucru care își depășește limita se transformă în contrariul său.

Vedem că cei care neagă însușirile au deviat prin exagerarea în a-L declara pe Allah mai presus de orice lipsă. Iar cei care Îl echivalează ori Îl aseamănă cu făpturile au deviat prin exagerarea în afirmarea însușirilor.

Exagerarea este o nenorocire, iar calea de mijloc și cumpătarea reprezintă binele în toate lucrurile.

Fără îndoială, exagerarea are un rol în îndepărtarea sectelor de adevăr, fiecare potrivit felului propriei exagerări.

A doua întrebare: cele șaptezeci și trei de secte

Preacinstite șeic, Trimisul ﷺ spune:

ستفترق أمتي على ثلاث وسبعين فرقة

„Comunitatea mea se va împărți în șaptezeci și trei de secte.”⁷⁹⁸⁰

Relatare profetică

Acest număr este limitativ sau nu?

77 Al-Nasā'ī, Sunan, Manāsik al-ḥajj, nr. 3057; Ibn Mājah, Sunan, al-Manāsik, nr. 3029; Aḥmad, Musnad, 1/347.

78 Relatat de Aḥmad, 1/215, 347; al-Nasā'ī, 5/268–269; Ibn Mājah, nr. 3029; Ibn Abi 'Āšim, nr. 98; Ibn Khuzayma, 4/274; Ibn al-Jārūd, al-Muntaqā, nr. 473; Ibn Ḥibbān, nr. 1011; al-Ṭabarānī, al-Kabīr, nr. 12747; al-Ḥākim, 1/466; al-Bayhaqī, 5/127; Abū Ya'la al-Mawṣilī, 4/316, 357, din hadithul lui Ibn 'Abbās, Allah să fie mulțumit de el.

79 Al-Tirmidhī, al-Īmān, nr. 2640; Abū Dāwūd, al-Sunna, nr. 4596; Ibn Mājah, al-Fitan, nr. 3991; Aḥmad, 2/332.

80 Referințele acestei relatări au fost indicate și mai sus.

Răspuns:

Nu este un număr limitativ, fiindcă sectele sunt foarte numeroase. Dacă veți cerceta cărțile despre secte, veți găsi că sunt multe. Însă — și Allah știe cel mai bine — cele șaptezeci și trei reprezintă rădăcinile sectelor, din care s-au ramificat apoi multe alte secte.

Grupările contemporane care se deosebesc de comunitatea Ahl al-Sunna sunt doar o prelungire și niște ramuri ale acestor secte.

A treia întrebare: grupul izbăvit și grupul sprijinit

Există vreo deosebire între „*grupul izbăvit*” și „*grupul sprijinit spre biruință*”?

Răspuns:

Nicidecum. Grupul izbăvit este chiar cel sprijinit spre biruință. Nu este izbăvit decât dacă este sprijinit și nu este sprijinit decât dacă este izbăvit. Acestea sunt însușirile lui: Ahl al-Sunna wa-l-Jamā'a, grupul izbăvit, grupul sprijinit spre biruință.

Cine dorește să despartă aceste însușiri și să le atribuie pe unele unei părți dintre ei, iar pe celelalte alteia, vrea să-i dezbine pe Ahl al-Sunna wa-l-Jamā'a, făcând din unii grupul izbăvit și din alții grupul sprijinit spre biruință.

Aceasta este o greșeală, deoarece ei alcătuiesc o singură comunitate, care întrunește toate însușirile desăvârșirii și ale laudei. Ei sunt Ahl al-Sunna wa-l-Jamā'a, grupul izbăvit, grupul sprijinit spre biruință, cei care rămân pe adevăr până la venirea Ceasului și cei străini în vremurile de pe urmă.

Glosar

Ahl al-Sunna wa-l-Jamā'a أهل السنة والجماعة

Oamenii Sunnei și ai comunității: denumirea celor care urmează Coranul și Sunna potrivit înțelegerii companionilor și înaintașilor dreptcredincioși.

Bid'a بدعة

Inovație religioasă: o credință ori o practică introdusă în religie fără temei în revelație.

Takfir تكفير

Declararea cuiva ca necredincios; lucrarea critică scoaterea musulmanilor din religie numai pentru păcate majore.

Qadar قدر

Destinul rânduit de Allah: cunoașterea, scrierea, voința și crearea lucrurilor, fără negarea alegerii și răspunderii omului.

Irjā' إرجاء

Doctrină care separă faptele de credință; este discutată aici în legătură cu Jahmiyya.

Tajahhum تجهيم

Urmarea doctrinei Jahmiyya, în special în negarea numelor și însușirilor divine.

Jabr جبر

Doctrina potrivit căreia omul ar fi constrâns în toate faptele sale și lipsit de alegere.

Bibliografie

1. Coranul.
2. Al-Bukhārī. Al-Ṣaḥīḥ.
3. Muslim. Al-Ṣaḥīḥ.
4. Al-Nasā'ī. Al-Sunan.
5. Abū Dāwūd. Al-Sunan.
6. Al-Tirmidhī. Al-Sunan.
7. Ibn Mājah. Al-Sunan.
8. Aḥmad ibn Ḥanbal. Al-Musnad.
9. Al-Dārimī. Al-Sunan.
10. Mālik ibn Anas. Al-Muwaṭṭa'.
11. Al-Ḥākim. Al-Mustadrak.
12. Ibn Ḥibbān. Al-Ṣaḥīḥ.
13. Ibn Khuzayma. Al-Ṣaḥīḥ.
14. Al-Bayhaqī. Al-Sunan.
15. Al-Dāraquṭnī. Al-Sunan.
16. 'Abd al-Razzāq. Al-Muṣannaf.
17. Abū 'Awāna. Al-Musnad.
18. Abū Ya'la. Al-Musnad.
19. Ibn Abī Shayba. Al-Muṣannaf.
20. Al-Ṭabarānī. Al-Mu'jam al-kabīr.
21. Al-Ājurri. Al-Sharī'a.
22. Ibn Abī 'Āṣim. Al-Sunna.
23. Ibn Baṭṭa al-'Ukbarī. Al-Ibāna al-kubrā.
24. Al-Lālakā'ī. Sharḥ uṣūl i'tiqād Ahl al-Sunna wa-l-Jamā'a.
25. Al-Baghawī. Sharḥ al-Sunna.
26. Al-Baghawī. Al-Tafsīr.
27. Muḥammad ibn Naṣr al-Marwazī. Al-Sunna.
28. Al-Ṭaḥāwī. Mushkil al-āthār.
29. Ibn Kathīr. Al-Tafsīr.

30. Ibn Hajar al-‘Asqalānī. Fatḥ al-Bārī bi-sharḥ Ṣaḥīḥ al-Bukhārī.
31. Ibn al-Qayyim. Al-Nūniyya.

Indice

Aḥmad ibn Ḥanbal	49, 51–52
ascultare	6, 10–11, 17, 35–36, 43
Ash‘ariyya	48, 51–52
comunitate	4, 9–11, 13–14, 16, 35, 38, 60
credință	15, 28, 37, 48, 55–56
destin	54
dezbinare	6, 9, 11, 22–23, 27, 33, 43–44
exagerare	59
Ibn ‘Abbās	8, 10, 41
inovație	6, 49
însușiri	45–46, 48–49, 51, 60
Jahmiyya	45–46, 48, 52, 57
Khawārij	36–38, 41, 44, 50, 52, 56, 58
Kullābiyya	51–52
Mu‘tazila	33, 48, 50–52
nume	45–46, 48, 50
păcat major	36–37, 48, 50
Qadariyya	32–33, 44, 52, 54
Shī‘a	42–44, 52, 56
Sunna	1, 4, 6, 8–10, 13–15, 21, 23, 27–30, 33–35, 37, 39–40, 48–58, 60

Lamḥa ʿan al-firaq al-ḍalla

O scurtă prezentare a sectelor

Cum s-au format principalele secte și prin ce se deosebesc de învățătura Ahl al-Sunna wa-l-Jamāʿa? Șālih al-Fawzān prezintă originile lor doctrinare, explică legătura dintre credință și fapte și arată primejdia exagerării și a dezbinării. Lucrarea se încheie cu răspunsuri despre exagerarea în religie și grupul izbăvit.

Autor: Șālih al-Fawzān

Traducere în limba română

Institutul Tawhid

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro